

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Symbola Trinitatis, Id Est Trinitatis diversarum rerum, ex
Veteris ac Novi Testamenti Scripturis, Historijs &
exemplis; nec non congruentioribus rerum naturalium
similitudinibus conscripta ...**

Duplan, Theodore

Ruraemundae, 1663

Divisio Prima. Ex Scripturis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12221

DIVISIO PRIMA.

Ex veteris ac novi Testamenti Scripturis
Symbola & Allegoriæ

AD SSS. TRINITATEM ACCOMMODATÆ.

PRÆNOTATIO.

ARistoteles i. de Cælo & mundo: *omnia enim, inquit, sunt tria.* Statimque subdit: *Similiter inquit Pythagorici, quod causæ & res, tribus terminantur mensuris, fine, medio, & principio: & hoc est numerus cuiuslibet, & est demonstrans trinitatem rerum: & non invenimus istum numerum, nisi ex natura, & sustinemus ipsum, quasi legem, & secundum istum numerum tenemur magnificare Deum Creatorem remotum a modis creaturarum, & etiam appellamus istum numerum secundum hunc modum &c.* In quem locum Averroes ita, commentatur: *testatur hic sermo Pythagoricus, quod tria terminant numerum totius & omnis: totum enim & omnia habent principium, medium, & finem. Et ideo dixit hoc est numerus cuiuslibet, scilicet tria. q. d. quod natura omnium est trina. Deinde dedit aliam rationem famosam, quod hoc fuit causa, ut*
lex

lex apud eos præciperet, ut orationes essent tres. aut Sacrificia. q. d. Secundum istum numerum tenemur magnificare Creatorem remotum a modis creaturarum in orationibus, & Sacrificijs. Hęc Averroes. Itaque, ut designarent principium, medium, & finem, referenda esse in Deum, tria in Sacrificijs offerebant prisca; atque tria in cultu Dei ponebant, scilicet adorationem propter reverentiam, thus ob distributionem suavisimæ cognitionis divinæ, & cælestium ac terrestrium virtutum; Hymnum secundum Pythagoram, propter concentum Cæli. Hinc Nicomachus: ter, ait, libant, & ter sacrificant, qui vota sua petunt a Deo consummari. Theocritus. Idyl. 2.

Ter Libo, ter & hæc pronuncio mystica verba. Ovid. 3. fast.

Ter caput irrorat, ter tollit ad æthera palmas. Similia virg. 4. Georg. habet.

Et hoc est, quod commentator quidam, vir doctissimus dicit: quòd Pythagorici omnium rerum perfectionem posuerint in ternario; quòdque hic numerus sit usurpatus in Deorum Sacris, ut probat ex Græco versu qui putatur Magæ, apud Theocritum supra; & ex Virgilio Ecloga 8.

*Trina tibi hæc primam, triplici divisa colore
Licia circum do, terque hæc altaria circum
Effigiem duco: numero Deus impare gaudet.*

Priscis etiam ternio, absolutissimus, & adeò Sacer erat, ut quicquid ter dictum aut factum esset, id ratum & efficax

ficax haberetur. *Insuper ternarius ad quascunque controversias dirimentas maxime idoneus est*, ut qui principium, medium, & finem in se continent ait Dionys. Halicar. lib. 3. Quocirca Plutarchus tract. de Pythag. discip. tradit, Unitatem a Pythagoræis Apollinem nuncupari, diada, seu dualitatem litem & audaciam, triada iustitiam, & virtutem, quæ est medium duorum vitiorum. In ternario enim agebant, ipsum Unum, est medium: quasi centrum, & numen, quo æqua distributio regitur, & ad quod quasi finem refertur.

Ex quibus infero. Si prisca ac gentiles illi, quos, si quid dixerint, quod ad Divinæ Trinitatis mysterium facit, locutos potius, quam intellexisse, par est (ut commentator insinuatus supra, loquitur) in Trinitatis numero tantam pietatem exercuerint, quanto potiori jure, nos fidei gratiâ donati, id ipsum facimus? quemadmodum & præ alijs frequentius D. Aug. in suis libris fecisse constat, per variarum rerum trinitatem, admirabile illud mysterium designans, & explicare, vel potius illustrare studens; ut per ista tria in homine, *Esse, Nosse, Velle*, item per alia tria in homine, *Memoriam, Intelligentiam, Voluntatem*. Item per tres partes Philosophiæ, *Logicam, Physicam, Ethicam*. Per tres Magos Matth. 2. per diem tertium in sacris Scripturis multoties. Per tres Viros susceptos ab Abraham, Gen. 18. Per Vaccam Triennem, capram trimam Gen. 15. Per tres Cameras in arcâ Noë, & talia quasi sine numero multa. Similiter S. Chri-

Chryf. divinam agnoscit Trinit. per 3. speciales Patriarchas
Abraham, Isaac, Iacob. Per tres Sacerdotes, *Moyfen, Aarō, Sa-*
muel. Per tres Reges *David, Ezechiam, Iofiam.* Item in ho-
norem SSS. Triadis docet Univerfum esse distinctum in
tria, puta *cælestia, terrestria, subterranea.* Item in istum fi-
nem fuisse apud Veteres Unctionem trium, *Prophetarum,*
Sacerdotum, Regum. Ad hæc trecentos Viros qui non linguâ
lambuerant aquas, sicut canes solent lambere, sed ma-
nu ad os proijciente; ideoque solùm erant assumendi ad
pugnandum cum Gedeone contra Madianitas Iud. 7.
designasse divinam Trinitatem habet Vener. Beda. Et
talia plura in operibus SS. PP. Maximè S. Patris Nostri
Augustini passim est invenire, quæ hic omittimus, quia
in sequentibus cum suis citationibus & locis, ne nauf-
eam, ut crambe biscocta, tunc repetita pariant, addu-
cemus. Istis ergo vestigijs insistentes, variarum ac præ-
cipuarum rerum trinitatem hic conscripsimus. Et pri-
mò quidem ex Scripturis veteris ac novi Testamenti: *Li-*
benter enim utitur eo numero Scriptura, quia per eum copia ac
multitudo significatur, dicit S. Chryf. hom. 47. in Matth.
mihi tom. 2. pag. 345. & hom. 41. in Matth. explicans il-
lud, *in farinæ satis tribus* Matth. 13. Vel quia divinitas in
Trinitate est, & idcirco ternarius numerus perfectionis
est, uti habet Damasc. in Trisagio. Hinc illud Isaïæ 40.
qui appendit tribus digitis molem terræ. Et Eccles. 4. *Funicu-*
lus triplex difficile rumpitur. Et sic vulgò dicimus. *Ter fœlix,*
id est, maximè fœlix. Ovid. 8. Metamor. *O ego ter fœlix.*

Sic

Sic & Virg. 1. Æneid. *O terquè quaterquè beati*, id est, plurimum beati, imò beatissimi. Et Seneca in Hippolyto. *O ter quaterque prospero fato dati*. Ita Galli per *tres*, id est, *ter*, significant superlativum v. g. *tres-noble*, id est *Nobilissimum*, in suo genere. Eodemque modo gradus tertius virtutum apud morales, & qualitatum apud medicos, summus ordinariè censetur. Hinc & Deus vocatur, *ter maximus*, *ter fœlix*, *ter sanctus*. Causa & origo hujus rei & phrasis est, increatus ternarius, puta ipsa Sanctissima Trinitas. Hæc enim est Sanctissima, fœlicissima, maxima, ac omnia: imò infinita bona in se complectitur, eaque ternarijs a se creatis communicat. Lege huc spectantia plura apud Petrum Bongum lib. de numer. myst. in ternario. Vele ex eo Corn. a lap. in Amos. 1. v. 3.

E

SUB-

SUBDIVISIO PRIMA

Trinitas diversarum rerum ex Scripturis
veteris Testamenti conscripta, & tri-
distichis ad divinæ Trinitatis
mysterium accommodata.

SYMBOLUM 1.

*Imago Sanctissimæ Trinitatis relucet in Adamo, qui fuit inge-
nitus, quia formatus a solo Deo, qui mox ex Adamo for-
mavit Evam; Adam & Eva deinde genuerunt Seth. Ha-
betur pro Symbolo Sanctiss. Trinit. apud Greg. Naz. orat.
39. & alios.*

A Dam non genitus (a) limi de mole creatus,
Denotat ingenitum, Principiumque, Patrem.
Quam Deus ex (b) costâ Sociam formarat Adami,
Personæ genitæ dixeris esse notam.

(c) Procedens Sethus soboles ab utroque parente,
Pneumatis umbra sacri est; quod mea coepta juvet.

(a) Gen. 2. (b) Ibidem. (c) Gen. 4.

SYMBOLUM 2.

De eodem

Supponitur Abel pro Seth.

Discite posteritas, nostrorum prima parentum
Progenies, Triados Symbola clara docet.

Ex

(1)

Ex Adam velut ingenito producit Eua,
Ex utroque carens *labe* creatur Abel.
A teneris pater unguiculis, a lacte pusillos,
Hanc mater Triadem, Signa Crucisque doce.

SYMBOLUM 3.

In principio creavit Deus Cælum & Terram &c. Spiritus Domini ferebatur super aquas. *Quibus verbis tres in Deitate personas probat S. Aug. de Trinitate & Unitate Dei. Mihi tom. 4. fol. 228.*

Condidit immensæ summus primordia molis,
(a) Conceptu æterno cuncta creante, Pater.
Sidera cum cælis, terre digesta creavit
Corpora, Principium, Principioque carens.
(b) Qui circumfusis impendet & incubat undis,
(c) Fœcundat Sacras Spiritus unus aquas.

(a) Ioan 1. & psal. 32. & alibi. (b) S. Hier. Basil. & panè omnes SS. PP. de Spir. Sancto intelligunt. (c) Allegoria ad baptismum ex Hier. epist. 83 ad Oceanum.

SYMBOLUM 4.

Alio sensu

In principio creavit Deus &c. *in hebræo pro Deus habetur Elohim in plurali, quasi Dij vel Judices: unde Elohim pluralitatem indicat Scil. personarum; Creavit in numero singulari unitatem essentiæ. Ita Lyranus, Magister, & Scholastici multi, lib 2. sent. dist. 1.* Cunc-

Cuncta creans Elohim, (ceu textus dicitur hebræus)
Principio mundi ; Symbolon est Triadis.
Dum plures Elohim personas signat, & unam
Aetio naturam, quâ bona cuncta fluunt.

(a) Principium rerum Deus est , ac terminus idem ,
Illius studeat quilibet esse memor.

(a) *Isaia. 41. & Apocal. 1. A te principium tibi desinet, dicit Virg.*

SYMBOLUM 5.

Faciamus hominem ad imaginem nostram, *ubi ly fa-*
ciamus & nostram, personalem pluralitatem designant, ly
imaginem, unam naturam. S. Aug. lib. de fide ad Petrum,
aliàs tom. 3. fol. 48. item tom. 5. fol. 125. & scholastici apud
Magist. loc. cit.

Tres subsistentes , qui majestate sit unum
Numen adorandum , vox faciamus, habet.
Plurali numero si nectas particularem ,
Unus cum Trino proditur esse Deus.
O Decas eximium ! decoratur imagine summi.
Mens humana Dei, quam violare nefas.

SYMBOLUM 6.

Tres camerae in arca Noë. Gen. 6. Habetur apud S. Aug. pro Sym-
bolo serm. 69. de temp. aliàs tom. 10. fol 161. ubi ait : Triplex
enim arca est Ecclesia , quæ Trinitatis continet Sacra-
mentum.

Ar-

(3)

A Rca vehit, Saluatque genus pecudumq; hominumq;
Conflantur cameris tristega facta tribus.
Pulsus humo est undante polo vetus incola terræ,
Errat & in tumidis iam Microcosmus aquis.
Saluatur Triadis sub imagine tutus in arcâ,
Ut benè munitâ miles in arce solet.

SYMBOLUM 7.

Tres Filij Noë; Sem, Cham, Iaphet.

Gen. 6. vers. 10.

Æ Quora turgescunt, cælisquè vomentibus undas,
Merfa latet tellus, machina trina pavet.
Placatur mox læsa Trias: Sem, Chamque supersunt
Et Iaphet. (a) Est tellus his reparata tribus.
Ad pœnas est tarda Trias, clementia motus
Temperat; (b) ad veniam pronior esse solet.

(a) *Gen. 9. v. 19.* (b) *S. Hieron. & commentatores in Isa. 55. v. 7.*

SYMBOLUM 8.

*Pincerna Pharaonis tres propagines Vitis, Pistor tria canistra
somniaudo videt; quod Ioseph interpretatur, illum post tres
dies officio restituendum, hunc Crucis suspendio finiendum
prædixit Gen. 40. Nota. S. Aug. serm. 71. de temp. aliàs tom.
10. fol. 162. dicit: nam quod dies tertius in mysterio ac-
cipi debeat Trinitatis, frequenter in Voluminibus sa-
cris invenitur. Idem serm. 106 de temp. habet.*

Quæ

(4)

Quæ rutilo fiunt Iosephe negotia phœbo,
 Hæc reuehunt tacitâ nocte sororis equi.
 Somnia visa docent: illi (a) propago propagat,
 (b) Corvorum socio, præsecat, umbra, dies.
 Præmia cum pœnis trinâ sub imagine spectes;
 (c) Linea metiri, quæ solet æqua Dei.

(a) gen. 40. vers 13. (b) ibidem vers. 19. (c) ad lineam meritorum & demeritorum, quæ
 si ad amissim, Deus cuiquæ destinat præmium vel pœnam. vide Corn. a lap. Isa 18.

SYMBOLUM 9.

Tres speciales Patriarchæ.

Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Iacob. *habetur pro Sym-*
bolo apud S. Chryf. homil. in illud Apostoli Cum autem
subjecta fuerint illi omnia. mihi tom. 4. pag. 118. ubi dicit
tres patriarchæ sunt in honorem Trinitatis.

EN Patriarcharum numero Deus impare gaudet,
 Cunctorum Patrem ritè figurat Abram.
 (a) Abramides Sacra ligna ferens, parensque parenti,
 In Cruce pendentis forma typusque fuit.
 Pneuma refert Iacob, lectam sub amante Rachelem:
 (b) Inde Patrum, Triadi perplacet ista trias.

(a) id est filius Abrahæ seu Isaac. (b) vide Perer. in cap. Exod. 3. & ex eo Fab. Justin
 in illud Tob. 7. Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Iacob vobiscum sit & c.

SYM

(5)

SYMBOLUM 10.

Abraham tres Angelos vidit, Unoque adorato hospicio
& convivio excepit. *gen. 18. S. Aug. serm. 70. de temp.
mihitom. 10. fol. 191 ubi dicit, in eo quod tres vidit, Tri-
nitatis mysterium agnovit, quod autem quasi Unum
adoravit, in tribus personis unum esse Deum Cogno-
vit.*

Sedibus æthereis (a) Triadis tres nomine lapsos
(b) Thariades recipit, suppositaque dapes.
Unus adoratur, quia par essentia trinis,
Una tribus Deitas, Una latria datur.
Hospitij merces promissa est mascula proles;
Causa Trias seræ fertilitatis erat.

(a) *S. Chrys. tom. 4. pag. 119.* (b) *Abram filius Thara gen. 11.*

SYMBOLUM 11.

De eodem,

*Ac de tribus satis similæ, quæ commiscuit Sara, ac fecit subcine-
ricios panes. Apud S. Aug. loc. cit. & tom. 10 fol. 225.*

Auspicio summæ Triadis, quâ cuncta reguntur,
Thariadi e cælis obuia missa trias.
Excipit hospicio, blando dedit ore salutem,
Ternaque misceri mox sata jussit Abram.
En Abrahæ perspecta fides, & Numen in Unum
Trinumque, obsequijs officiosus amor.

SYM-

SYMBOLUM 12.

Abraham jubetur a Deo sumere vaccam triennem, capram trimam, & arietem annorum trium, turturem quoque & columbam &c. Gen. 15. habetur pro Symbolo SSS. Trinit. apud S. Aug. serm. 54. de temp. mihi tom. 10. fol. 153. ubi dicit: Vacca triennis & aries annorum trium &c. figuram omnium gentium prætulere, quia omnes gentes erant in mysterium Trinit. credituræ.

Vacca triennis erit, capra trima, ariesque triennis ;
Turtur, & in sacris, casta columba, placent.
Symbola sunt Triadis, quæ tres pharaonica quondam
Sub juga ducendas edocuere tribus. (a)
Hinc turtur gemebunda jugum, lamentaque signat,
Altera promissas, nuntia pacis, opes.

(a) Per tres tribus, intellige tres generationes, puta Caat, Amram, & Moyses, per quas duravit servitus Ægyptiæ.

SYMBOLUM 13.

Triplices Virgæ Jacob.

Tollens Iacob Virgas populeas virides, & Amygdalinas & ex platanis, decorticavit eas. Gen. 30.

Sæpè tui Laban pretium sudoris ademit,
Ufus es ast astu callidior Jacob.

Po-

(7)

Populeas & Amygdalinas hinc tollere Virgas
Ex platanis, Triadis numine (a) doctus ovas.
Ipsa (b) Trias sœcundat oves, variatquè colore;
Aucta tui merces arte laboris erat.

(a) Gen. 31. 7. 11. ubi haec estrophiâ Jacob divinitus in somnis edoctus. (b) Gen. 31. 7. 7
8. 9. & est doctrina Cyrilli Chrys. Theodoretii &c.

SYMBOLUM 14.

Ego sum qui sum. Exod. 3.

Nota Symbolum esse in istis monosyllabis singulis: sunt enim tres
literæ, & una syllaba.

Personis poteris dumtaxat dicere Divis,
(a) Non homini, cujus dixeris, esse, nihil. (semper
(b) Sum qui sum (c) primum, (d) numquam mutabile, (e)
(f) Ens sine principio, sum sine fine simul.

Finis ero qui principium, cultoribus ipsum
Sum licet esse, tamen nolo deesse meis,

(a) Ex Platone. Cui non malè consonat Syllogisticum hoc Distichon
Pulvis & umbra sumus, pulvis nihil est nisi fumus:
Sed nihil est fumus, nos nihil ergo fumus.

(b) hoc explicant SS. PP. per (c) S. Hieron. in cap. 3. ad Eph. per (d) Greg. hom. 2.
in Ezech. per (e) Iustin. in exhort. ad gentes. Per (f) Pyndarus in pythiæ hymno 2.
Hinc & Thales, teste Laert. in ejus vitâ, rogatus, quid esset Deus, respondit, quod
principio & fine caret.

SYMBOLUM 15.

Nota nomen tetragrammaton.

Nomen meum Adonai non indicavi eis. Exod. 6.

Hunc locum græcus Scholiastes vertit; non indicavi eis

F

nomen

nomen Patris, & Filij, & Spiritus S. Nomen enim *A-*
donai & Iehova, nomen tetragrammaton, & trisyllabum
 est, idemque cum eo, *Ego sum qui sum*, ut habet Corn. a
 Lap. Exod. 6. Respondent autem Hebræi nomine *Iehova*
 significari SSS. Trinitatem. Prima enim littera *Iod*, quæ
 est index & principium numeri denarij, significat pri-
 mam personam. Secunda *He* significat secundam per-
 sonam: *He* enim significat essentiam & substantiam (a-
 radice *Haja*, quæ *esse* significat) quam Filius consubstan-
 tialis Patri communem habet cum Patre. Rursum per
 Filium omnes res creatæ sunt, & suam essentiam acce-
 perunt. Tertia *Vau* significat tertiam personam: est enim
Vau idem quod copula *Et*, sicut Spiritus S. est Unio &
 copula Patris & Filij. Ita ex Corn. loco cit.

SYMBOLUM 16.

Trina signa Moysis, & triplex conversio.

Moyses tribus signis a Deo acceptis in Ægyptum proficiscitur.
Primum signum est conversio virgæ in colubrum. Secundum
missio manus in sinum, quam protulit leprosam. Tertium
conversio aquæ in Sanguinem. Exod. 4.

TRina per Ifacidum patrantur thaumata Patrem:
 Fit subito coluber, quæ modò Virga fuit.

Inquæ

(9)

Inquè sinum conversa manus (res plena stuporis)

Lacte fit albenti candidiorquè nive.

Undaquè primævo rubet exspoliata colore.

His Trias electum te probat esse Ducem.

SYMBOLUM 17.

Tres liberati e flammis Sodomæ.

*Ascendit Loth de Segor & mansit in monte, duce quoque
filie ejus cum eo. Gen. 19.*

A Spice (a) sulphureis flagrantibus ignibus Urbes,
Perverfa in cineres versa Gomorrha jacet

(b) Parva tamén Segor ultricibus eruta flammis,
Loth salvatorem gaudet adesse suum.

Cum Patre Loth binæ fugiunt incendia natæ,

Dum peris, ad Triadem confuge. Salvus eris.

(a) sulphure & igne rectè punitur sodoma ob factorem & ardorem peccati libidinis. Greg.
lib. 4. moral. cap. 10. (b) quæ prius Bala dicebatur, postea est vocata segor, id est parva,
quia Loth eam quasi parvam, ne cremaretur, exoravit. Gen. 19. v. 20.

SYMBOLUM 18.

Tres virj orantes.

Moyfes, Aaron & Hur Exod. 17.

Tres orant, collemquè petunt, irrumpit in hostem

(a) Nunniades, lassas Mose levante manus.

Quan-

(10)

Quantumvis virtute, viris ac viribus impar,
Hostibus attritis Mars Josuanus ovat.
[b] Palma venit, toti parta est victoria mundo,
Dum Triadi palmam Christus utramquè levat.

[a] Id est Filius Nun seu Josue [b] Allegoria ad Christum Crucifixum ex Tertul. lib. 1. contra Marc. cap. 18. Cyrill. in collect. cap. 16. alijsquè PP.

SYMBOLUM 19.

Tres dies. Exod. 3.

Ibimus viam trium dierum in solitudinem, ut immolemus Domino Deo nostro. Habetur pro Symbolo apud S. Aug. Serm. 71 de temp. mihi tom. 10. fol. 162. & Ven. Bedam. in Expof. lib. Iob cap. 1.

Gens hebræa gravi depressa Tyrannide squallet,
Niliaci duro [a] Principis arcta iugo.
Effusa in lacrymas gemitus ad sidera tollit,
Terrenæquè expers, cœlitus orat opem.
[b] Tresque dies poscit deserta per avia cursum,
Unde Sacræ Triadi thura cremanda ferat.

[a] id est Pharaonis. [b] trium dierum via, est via fidei, spei, charitatis, qua est via ad cælum. vel allegorité sunt tres dies Christi. Primus, quo obiit, secundus, que descendit ad inferos, tertius quo resurrexit, ita S. Aug. serm. 90. de temp.

SYMBOLUM 20.

Diliges Dominum Deum ex toto corde, totâ mente, totis viribus, S. Aug. tom. 4. fol. 77.

SYM-

SYMBOLUM 21.

Tria præcepta primæ tabulæ

Ego sum Dominus Deus tuus &c.

Non assumes nomen Domini Dei tui in Vanum.

Memento ut diem Sabbati sanctifices.

Monte Synâ primæ lex exarata tabellæ,
 Quâ ratione Trias sit veneranda, docet.
 Summa sit hæc legum: toto conamine, totis
 Viribus, & totâ dilige mente Deum.
 Incassum Domini nomen ne fumere tentes,
 Et Triadis cultu Sabbata digna cole.

SYMBOLUM 22.

Omnis masculus ter in anno apparebit coram
 Domino *Exod. 23.*

Putat, in festo tabernaculorum, paschatis, pentecostes. Dent. 16. Ha-
betur pro Symbolo Sanctiss. Trinit. apud S. Basilium in
cap. 1. Isa. ubi dicit: fidem Sanctiss. Trinitatis exigit Deus:
nam ut ait Glossa: In Collecta frugum potentia Creatoris Pa-
tris signatur; In paschate immolatur filius; In pentecoste da-
tur spiritus.

Sistetur Solymis quivis ter masculus aris,
 Annua dum cælis effeda solis erunt.
 (a) Prima dies summi solemnia Patris adumbrat,

(b) Al.

(12)

(b) Altera quo natus dignus honore refert.
Quin etiam (c) Sacro lux effulgebit Amori:
Supremæ Triadis lex vetus umbra fuit.

(a) Dies tabernaculorum seu collecta frugum. (b) Dies azymorum seu pascatis. (c) Dies Pentecostes.

SYMBOLUM 23.

Et sint parati in diem tertium : die enim tertio descendet Dominus coram omni plebe super montem Sinai. Exod. 19. apud S. Agust. serm. 71. de temp. aliàs tom. 10. fol. 162.

I Sacidum legem gens exceptura Tonantis,
(a) Provida ter geminos se parat ante dies.
(b) Insonuere tubæ, densatur nubibus aër,
Horridus æthereo labitur axe fragor.
Per Triadem si plena dies fuit illa tremoris;
Quantos horrores nostra suprema vehet?

(a) Allegoriam hic addit Rupertus ad resurrectionem Christi, dicens : Deus noster Trinitas est, Pater, Filius, & Spiritus S. &c. ac proinde justum fuit ut saltem festiva eius resurrectio in diem tertium differretur. (b) Exod. 19. v. 16. & 18.

SYM

(13)

SYMBOLUM 24.

Tres percussiones Asinæ. Num. 22.

*Et nit Angelus ad Balaam; cur tertio verberas
Asinam tuam?*

Quo superos ausu Balaam male-fane laceffis;
Inquè Dei populum tot maledicta vomis?
An nescis Asinam trino dum fuste flagellas
Te Trini (a) rapido Numinis ense peti?
Hinc Triadis dono [b] formatis vocibus, artus
Ter gemino est cæfos verberare quæsta suos.

(a) Num. 22. v. 23. & 31. (b) Deo vel Angelo voces, & verba formante, non tam per
Asinam, quam solùm circa eam, & in ore eius, inquit Leon. Mazius Num. 22. Sic da-
mon per Serpentem locutus est ad Evam Gen. 3.

SYMBOLUM 25.

Tres a terrâ absorpti.

Core, Dathan, Abiron. Num. 16.

Elato, Moyfi vultu parere negantes,
Jure ruunt lapsu tres graviore Duces.
Horresco referens, sorptos telluris hiatu
Mox phlegetontæi fluminis unda rapit.

Sup.

Supplicium exoluit perfricta rebellio, durum
Judicium Triadis (a) tres subiêre Viri.

(a) Nota hic pœnam ambitionis, rebellionis & murmuris: erant enim hi tres rebelles, bla-
phemi, ac rei læsæ majestatis, in Sanctis. Trinitatem.

SYMBOLUM 26.

Tres Civitates Refugij

Quas separat Moyses, ut confugiat ad eas omnis, qui occiderit no-
lens proximum suum. Deut. 4.

(a) **I**Nvitus qui fortè Virum confecerit, iras
Trina evasuro pandit asyla Trias.

Quo fugies qui mente furens, ac immemor æqui,
Lætifero telo, tequè Deumquè feris?

(b) Nec Bofor, aut Ramoth, aut Golan saluare valebunt,
Tatior ad Triadem, crede, recursus erit.

(a) Deut. 4. v. 42. (b) ibidem. v. 43. nominatim assignantur ista tres civitates.

SYMBOLUM 27.

Tertia generatio Deut. 23.

Qui nati fuerint ex his (scilicet Idumæis & Ægyptijs) tertiâ
generatione intrabunt in Ecclesiam Domini.

SI vel Idumæus, vel sis Ægyptius ortu,
Mox ut Judæus, non tibi jura favent.

Stirps

Stirps prior haud salvat, nec quas parit altera, proles

(a) Tertia sub Triadis schemate sola beat.

(b) Sit carnis merces, seu sanguinis ista putanda,

(c) Nec non hospitij : (d) gratia pura fuit.

(a) Nota. Qui ex Aegyptijs, vel Idumaeis conversus fiebat Judaeus, ab eo primo computando, tertia generatione ad congregationem Judaeorum, ut privilegij ipsorum frui posset, prius admittebatur. [b] Vers. 7. [c] Ibidem. (d) Quia Judaei quamdiu fuerunt advena in Aegypto, fuerunt multa passi, & duriter tractati, ita ut sit pura gratia, quod Dominus Deus ratione hospitij Aegyptijs hic concedit. Vide Leon. Marium. Deut. 23. & comment. illi.

SYMBOLUM 28.

Annus decimarum tertius,

Ac Triplices decimae Deut. 26.

[a] **P**ortio debetur decimarum prima Levitis,
Hæc solvenda sacris portio jure Viris.

Altera pars cedit Solymas visentibus ædes,

[b] Ut cadat excelso Victima grata Deo.

Tandem munificæ Triadis de lege, pupillis

Tertia pars, viduis, pauperibusquè datur.

(a) Tertio quolibet anno triplices dabantur a Judæis decima. Primò levitis, Secundò advenis ter in anno Hierosolymam ad templum venientibus, Tertio pauperibus, viduis, pupillis. Omnes hæ tres decima soluebantur tertio anno; alijs verò annis duæ priores duntaxat. Vide Abul. hoc loco (b) Deut. 26. vers. 15.

G

SYM-

SYMBOLUM 29.

Præparate vobis cibaria, quoniam post diem tertium transibitis Jordanem, & intrabitis ad possidendam terram; quam Dominus Deus noster daturus est vobis. Ios. 1. S. Aug. serm. 106, de temp. aliàs tom. 10. fol. 108. præparate vobis cibaria ad diem tertium, quid est aliud dicere; nisi Trinitatis accipite Sacramentum, id est baptismum? &c.

Tertius Eois ubi sol emer serit undis,
 Iordanis populo trajiciendus erit.
 In nostrâ jam manna manu est, tunc ibimus, inquit
 (a) Nunniades, (b) reliquas ante parate dapes.
 Indicio Triadis trajecto flumine, tellus
 Nos manet emanans lacte, favoquè fluens.

(a) Id est Josue, qui fuit filius Nun. (b) manna non poterat servari in plures dies ut pat. Exod. 16. idcirco dicunt expositores, per cibaria intelligenda esse alia alimenta, quæ filij Israël invenerunt, aut emerunt in terris, per quas transibant. Ita Dionys. Carth. hoc loco.

SYMBOLUM 30.

Terni Viri, Ios. 18.

Eligite de singulis tribubus ternos Viros, ut mittam eos, & pergant, atquè circumueant terram.

Promissis tribubus [a] deerat sua portio regni,
 Ter geminos placuit sorte creare Viros.

Tres

(17)

Tres e quâquè tribu [b] mensi, data munera, signant
Munificam Triadis regna dedisse manum.

Alma Trias quot regna polo tibi danda supersunt?
Præmia sunt servis congrua danda tuis.

(a) 7. scilicet, que necdum acceperant possessiones suas, ut videre est vers. 2. (b) Viri in arte metiendi periti. Vide Dion. Carth. in Jos. 18.

SYMBOLUM 31.

Tres Vituli, & tres modij farinæ. 1. Reg. 1.

Et adduxit eum Secum, Scil. Anna Samuëlem postquam ab-
lactaverat, in Vitulis tribus, & tribus modijs farinæ, &
amphorâ Vini; & adduxit eum ad domum Domini. Habe-
tur pro Symbolo apud S. Aug. tom. 10. fol. 225. ubi dicit:
Ephi (de quo etiam agitur 1. Reg. 17.) trium modiorum
mensura est: & tribus mensuris mysterium intelligitur Tri-
nitatis.

SYMBOLUM 32.

Tres Sacerdotes pietate & religione celebres. Scil. Moyfes,
Aaron, Samuël, habetur apud D. Chryf. tom. 4.
pag. 618. Ubi sic habet.

Tres Patriarchæ sunt in honorem Trinitatis &c. Et
fi.

sicut, licet multi sint patriarchæ, ut prædicetur gloria viventis spiritûs sufficit Ternarius, ita cum multi sint sacerdotes, Triastamen Sacerdotum electa est; nempe Moysis & Aaron, qui in Sacerdotibus ejus, & Samuelis. ps. 98.

IN vitulis modijsquè tribus, vinoquè, pusillum
Elicitum precibus, consecrat ANNA Deo.
Quàm placuit Triadi divulsus ab ubere natus,
Hostia grata Deo ter repetita fuit.
Tres, Samuel, Moyses, Aaron Sacra thura dedere;
Quos famulos Domini (a) pagina Sacra vocat.

(a) psal. 98. Nota ex Glossa 1. intellige per Moysen, id est extractum de aquis, Religiosos abstractos a delicijs mundi. Per Aaron, id est, Montanum, prælatos in alto constitutos. Per Samuel, qui fuit minister in domo Domini Reliquos Sacerdotes & clericos: ab istis Christianis Sanctiss. Trinitas est laudanda & invocanda. Vide lorin. in psal. 98.

SYMBOLUM 33.

Trinæ vocationes Samuelis. 1. Reg. 3.

Samuel autem dormiebat in templo Domini &c. et adiecit Dominus, & tertio vocavit Samuel.

ATeneris Samuel Domini sacatur ad ædes,
Terquè intempestâ (a) nocte vocatus adest.
Ad Triadis sedes quisquis volet ire beatas,
Illius imperio sollicitatus adit.
Nos quoties Trias alma vocat parere, moramur,

Hæren-

Hærentes luto pondera carnis habeat.

[a] In quibus promptissima obedientia commendatur, quod intempesta noctis silentio toties tam celeviter, ac patienter surrexit & occurrit. Dicit Dion. Carth. Nota ex Venerab. Beda. Tertio Dominus vocavit Samuel, eo quod tertio Deus Pater, Filium in carne, Deum invisibilem esse, monstravit. In infantia, per Angelum & stellam. In pueritia, cum annorum esset 12. & Sapiencia divina praditus loquebatur in templo. In Juventute, cum baptizatum Pater Filium sua voce signavit, dicens: Hic est Filius meus & c.

SYMBOLUM 34.

Tria signa Saüli a Samuele data.

Cumque veneris ad quercum Thabor, invenient te ibi tres viri
ascendentes ad Deum in Bethel. Vnus portans tres hædos, &
alius tres tortas panis, & alius portans lagenam vini. I.
Reg. 10.

I Sacidum, mandante Deo, Rex ungitur, almæ
Uncto, mox Triadis signa, Saüle, micant,
Tres coeunt ad templa viri Bethelia, ternis
Panibus hic, hoedis promicat ille tribus.
A Triadis folio, ceu lux a sole, profecta est
Regia majestas, Sceptrigerumque decus.

Nota. Ex Vener. Beda. invenerunt inquit, fortes quique S. Trinitatis confessores, ascendentes pijs profectibus, ad Deum in Ecclesia, qua est Bethel, id est domus Dei: qui secundum datam sibi gratiam quadam pinguisima penitudinis remedia pro cogitatione, locutione & operatione offerenda & c. ferebant.

SYMBOLUM 35.

Tria arma Davidis, quibus Goliath prosternit. 1. Reg. 17.

Tulit David baculum suum, elegit sibi quinque limpidissimos lapides de torrente, & fundam manu tulit, & processit adversus Philisthæum.

Funda hostem Jessæa ferum funditquè, fugatquè,
Pastorem baculus denotat esse gregis.

Nomine sed Domini victus jacet hostis & ictus,
Munimen Numen, nomen & omen habet.

Auspicio Triadis redit e certamine victor
Pulsio, truncati colla gigantis habet.

SYMBOLUM 36.

Tres Sagittæ Jonathæ 1. Reg. 20.

Jonathas post repetitum cum David fœdus ipsum cum Patre reconciliare frustra conatur; illum tamen e manibus ejus trium sagittarum iaculo liberat. Habetur pro Symbolo vel allegoriâ ad SSS. Trinit. apud Bedam. Expos. alleg. in Samuëlem lib. 3. cap. 7.

Hæredem sceptri Triadis iam sorte legendum,
Cur insane premis, persequerisquè Saül?
Niteris incassum vitæ præscindere telam,
A telis tutus ter fuit ante tuis.

Præ-

Præsidio Triadis Martem delusit & artem ;
En Jonathæ telis luderis ipse tribus.

SYMBOLUM 37.

David tertio cadens pronus in terram adorat Jonathan. Habetur apud Bedam loc. cit. ubi ait: per hoc signari cadentem in terrena quondam præcordia divini respectum amoris, ad adorandam hæc ardentius S. Trinitatis gloriam sedulâ compunctione provocantem.

Issææ sobolis quantus pater hostis & osor,
Hinc (a) natus Jonathas tantus amicus erat,
Aspice securum vitæ triplici indice telo,
Ter curvare genu, terquè levare solo.
Est Trias arcano quæ Numine temperat orbem,
Ira patris nocuit, profuit hujus amor.

(a) Nota Saül habuit tres filios, Jonathan, Jesui, & Melchisua. De quibus Beda in expositione alleg. in Samuel. lib. 2. cap. 10. tres filij Saul, inquit, magnos fidei catholica, quæ unum in tribus personis Deum prædicat, duces exprimunt.

SYMBOLUM 38.

David sedens in cathedrâ sapientissimus inter tres, ipse est quasi tenerrimus ligni vermiculus, qui 800. interfecit impetu uno. 2. Reg. 23. Habetur pro Symbolo SSS. Trinitatis apud Dion. Carth. enar. in 2. Reg. cap. 23. art. 34. ubi ait: Sapientissimus iste est Christus, Sapientia Patris, sedet in cathedrâ

cathedra, scilicet judiciali, cum ipse sit iudex universorum.
Hic est sapientissimus inter tres divinas & increatas perso-
nas, id est, unus eorum, qui sunt tres sapientissimi; adjec-
tivè sumendo nomen sapientissimi: si enim substantivè suma-
tur, sunt unus sapientissimus; sicut & unus aternus &c.

ECce throno David residet præfulgidus alto
Tres inter summos maximus ille sophos.
Vermiculo similis caput ense terendo gigantis,
Sic Sathanam Christo Crux moriente terit.
Tantane vermiculo fuit in moriente potestas?
Vis experrecti quanta (a) leonis erit?

(a) Allegoria ad Christum resurgentem & ad iudicium reducem.

SYMBOLUM 39.

Trium datur optio. 2. Reg. 24.

Optio iusta trium datur, elige bella, famem-ue
Vel tua plebs trino, peste necanda die est.
Optio trina gravis, trini tamen hocce fla- gellum
Numinis, est bonitas: esto flagellet [a] amat.
[b] Parce recensite Deus optime maxime plebi,
Mequè meamquè domum petute; culpa mea est.

(a) Apocal. 3. [b] ob numeratum populum punitur David, 2. Reg. 24.

SYM-

SYMBOLUM 40.

Tres fortissimi Viri. 2. Reg. 23.

*Irruperunt ergo tres viri castra Philistinorum, & hauserunt
aquam de cisternâ Bethlehem.*

Quis lymphæ calicem patrio de fonte propinet?

Quas ardens fitio (a) possidet hostis aquas.

(b) Tres ferro fecêre viam, medioquè per hostes,

Non delibandis vi potiuntur aquis.

Quæ levet unda fitim; mentisque incendia tollet?

Fons Patris, unda (c) Bethlem, flumina Flamen habet.

(a) Vers. 14. (b) Vers. 16. (c) Id est, natus in Bethlem. Nota ex Dion. Carth. nullus, inquit, fortiorum ipsius David ad tres primos fortissimos pervenit, (ut habetur 2. Reg. 23. vers. 19. & seq.) per hoc enim præfiguratum est, quòd ad superbeatiss. Trinitatis æqualitatem, nullus Sanctorum pertingere valet.

SYMBOLUM 41.

Tria in arcâ fœderis.

*Virga Aaron, quæ frondens ipsi consignavit Sacerdotium,
Decalogus, Manna. Ex S. Tho. 12. q. 102. a 4.*

Manna saporiferum, Virgam, legisquè tabellas,
Hæc tria legiferi continet arca Ducis.

(a) Virga potestatis, sopheræ lex esto figura,

Munificam dantis, suspice manna, manum.

En Triados vivis expressa coloribus icon,

Non habet Idalidos pulchra tabella pares.

[a] S. Tho. tria, inquit, quæ erant in arcâ, significabant tria attributa Dei, scil. virga, potentiam Patris, legis tabula, sapientiam Filij, manna, bonitatem Spiritus Sancti.

H

SYM-

SYMBOLUM 42.

Habitavit arca Domini in domo Obed edom tribus mensibus, & benedixit Dominus domui Obededom. 2. Reg. 6.

Mansit (a) Obed-Edom populi tutela trimestri
(b) Fœderis arca domo, cœlica dona vehens.
Umbra fuit Triadis, (c) tribus hinc ornata figuris.
Inclusit virgam, manna, decemque logos.
Quanta sacerdotum cumulabit gratia mentes;
Dum Trias adveniens manserit? (d) arca cor est.

[a] Secundum Pet. Comestorem Obed Edom duæ sunt dictiones: nam ita exponit, Obed filij Edom: interpretatur autem, serviens homo, Eratque Obed levita. [b] dicitur arca fœderis vel testamenti, quia continebat legem, quæ erat conditio fœderis inter Deum & Hebræos initi. (c) Figura arca erat alta & lata tribus palmis, longa quinque, inquit Iosep. lib. 3. Antiq. 6. (d) Quid est Sacerdotale cor; nisi arca Testamenti? in quâ, quia spiritualis doctrina viget, proculdubio tabula legis jacent, ait S. Greg. lib. 7. regist. epist. 30.

SYMBOLUM 43.

Tres Lanceæ Joab. 2. Reg. 18.

Tulit ergo Joab tres Lanceas in manu sua, & infixit eas in corde Absalon.

Absalon obrizi niveo cui pendula collo
Cæsaries, auri pondere major erat.
Filius infestis Patrem malè providus armis.
Provocat, (a) haud superùm tela trifulca timens.
Percitus ultrici Joab armiger irruit irâ
Ac hostem Triados perfodit hasta triplex.

(a) Rex autem David filium planxit extinctum, quia noverat in quas pœnas tam impia, adultera; parricidalis anima raperetur, inquit S. Aug. de doct. Christ. lib. 3. cap. 21. mihi tom. 3. fol. 13.

S.Y.M.

SYMBOLUM 44.

*Elias super filium mulieris Sareptanæ tribus vicibus mensus est.
3. Reg. 17. habetur pro Symb. apud Dion. Richel. in expos.
l. c.*

Incubat exanimi puero curvatus Elias,
Se puero similat, ter repetitque vices.
Ista figura brevis quid denotat? anne stupendum

(a) Divini verbi se breviantis, opus?
(b) Per Triadem fit vita redux; ut redditus iste
Est vitæ ac Matri, vate precante, (c) puer.

(a) Est allegoria ad Christum, pro genere humano sopito peccatis; orantem patrem pro re-
vivificatione; quem pater pro sua reverentiâ exaudivit; atque in sua incarnatione, predi-
catione, & passione se eidem misericordissimè coaptavit (b) Expandit se ter Elias, ad in-
solvendum super beatissima Trinitatis mysterium, cuius virtute, & fide postulavit obtine-
re supernaturalem illum effectum. Et quoniam universorum entium operumque perfectio
in quadam trinitate consistit. Richelius in loc. sup. cit. (c) Refert S. Hieron. quod puer iste
suscitatus, habeatur ab hebrais, Jonas propheta.

SYMBOLUM 45.

Triples perfusio aquæ super holocausta.

*Item trium patrum nuncupatio 3. Reg. 18. de symbolo trium pa-
trum dictum est supra.*

Vatum grex Baalim clamoribus æthera complet,
Obserrat his aures, continet ora Baal.

Sacrâ dêin melior vates parat igne cremanda;

(a) Ter quoque mactatum diluit amne bovem.

Annuit alma trium (b) Trias excita nomine patrum,

cum

Cum bove ter fufas corripit ignis aquas.

[a] Est allegoria ad corpus Christi in Sacramento altaris, super quod effusio aqua interioris & ignita in anima ter devotè est faciendâ; in præparatione ad offerendum, in ipsa oblatione, & post in gratiarum actione: sicquè sequitur infusio Spiritus S. qui est igni consumens, & in se absorbens devota corda per charitatem. (b) Tres Patres, id est, Abraham representans Patrem, Isaac Filium, Israël Spiritum sanctum, qui ex Abraham per Isaac, id est, ex Patre per Filium procedit.

SYMBOLUM 46.

Tres Iesus seu Salvatores in veteri Testamento

Scil. Iosue Dux, Num. 13. qui vocatur Iesus Ecclesiastici 46.
 Alius Iosue Pontifex, 1. Esdre 3. qui nominatur Iesus Eccl.
 49. Tertius auctor libri Ecclesiastici, qui sic nominatur Eccl.
 50.

(a) **N** Unnitas, (b) Josedechitas (c) Sirachitas (d) J-esus,
 [e] Symbola venturæ ternæ salutis habe.
 Dux Josue; summo fuit alter honore Sacerdos;
 Doctor erat Syrach: tres patriæne patres?
 Tergeminos unus superas [f] o Christe: Sacerdos,
 Doctor eras mundi, Ductor ad astra simul.

(a) Filius Nun. (b) Filius Josedech. (c) Filius Syrach (d) J-esus apud Græcos est trisyllabum, eò quod Jota apud eos sit vocalis, qua apud Latinos est consonans. Iesus autem est idem quod Josue, vel Messias, vel Salvator. (e) & (f) proprium nomen verbi incarnati est nomen Iesus, dicit S. Aug. tract. 3. in 1. Epist. S. Ioan. Unde ait Bernardus serm. 15. in Cant. Veteres Iesus inanibus nominibus gloriosos esse; nec enim veram salutem præstitisse, sed adumbrasse. Hanc solus præstitit Iesus noster.

SYMBOLUM 16.

Tria bona opera Tob. 12. *Apud Corn. a Lxp. in Amos 1.*

*Bona est oratio cum jejunio & eleemosyna, magis quàm thesau-
ros auri recondere. v. 8.*

AD Triadis sedem fervens erectio mentis
Tollitur, & grato pascit odore polos.
Vis magis attolli? macerent jejunia corpus,
Sæpius hoc animum molle gravare solet.
Ex opibus fer opem, miseris, inopique pupillo,
Munera ne numerata, munerat illa Deus.

Moraliter, oratione propitiatio Dei quaeritur, jejunio concupiscentia car-
nis extinguitur, eleemosynis peccata redimuntur, simulque per omnia Dei
in nobis imago renovatur. Hæc triplex observantia omnium virtutum com-
prehendit effectus. Hæc ad imaginem & similitudinem Dei pervenit, & a
Spiritu S. inseparabilis facit, quia in orationibus permanet fides recta, in je-
junio innocens vita, in eleemosynis mens benigna. Leo Serm. 1. de jeju-
nio 10. mensis.

SYMBOLUM 48.

*Tres horæ, quibus tres personæ, videl. Tobias Junior & pa-
rens uterque, cognito Dei Angelo benedicunt Dominum.*

v. 22.

QUIN Tobias memorem cælesti munere claros
Monstratæ memores a Raphaële viæ.
Ut civem videre poli talaria plantis

Nectere

Nectere, & in patrios iam remeare lares,
 Quanta trium mentes rapuit tribus extasis horis?
 (a) Prostrati in vultus procubuere suos.

[a] In signum humilitatis corde simul & ore Deum trinum & unum benedixerunt, sicut Abraham, cum ei divina revelarentur mysteria Gen. 18. Fab. Iust. in hunc locum.

SYMBOLUM 49.

Tertio anno imperij sui Assuerus fecit grande convivium Ester. 1.

Tertius Assueri regno dum volvitur annus,
 Prodiga regales dextra profudit opes.
 Accumbunt roseis satrapæ longo ordine mensis,
 (a) Pocula Bacchæo plena liquore bibunt.
 Quas parat ergo dapes rerum Trias ipsa creatrix?
 Nectar & Ambrosiam cœlicus ordo bibit.

[a] Erat quidem vinum abundans, non tamen erat, qui nolentes cogeret ad bibendum impertunè invitando, vel ad aequales haustus provocando, ut quidam brutaliter faciunt, inquit Richel.

SYMBOLUM 50.

Tribus diebus & tribus noctibus Ester & Iudæi ieiunant, ac orant. Ester. 4. & 5. ex S. Aug.

Mente ferox Amanus amans, sitiensque cruoris,
 Ifacidum genti bella, necesque parat,
 Figeris ipse cruci præcelsæ, hostique paratæ,

In-

(29)

Ingenioquè peris dire Perille tuo,
Terna placent Triadi jejunia, terque profusis
Est populi lacrymis, & prece, mota sui.

SYMBOLUM 51.

Tres amici Job.

Audientes tres amici Iob, omne malum quod accidisset ei, venerunt singuli de loco suo ut visitarent eum. Iob 2.

DIves opum Job, factus inops, exutus honore,
Infimus in fimo, qui modò summus erat.
Tartarei livore canis, liventia membra
Vix levat, in toto corpore vulnus hiat.

Victorem Sathanæ (a) tres aggrediuntur amici.

(b) Quos sancto victos Flamine Jobe trahis.

(a) Amici Job senserunt pœnas in hac vita non infligi nisi pro pravia culpa: Unde Job gravissime casum, judicavit gravissimum peccatorem, contra quos Zelo justitia Job disputat, & demonstrat se non judicatum a Deo juxta processum justitiæ humanæ, in quo quidem ita fit: Sed a Deo, a quo impijs sapius prospera eveniunt, & justis adversa. (b) Job dum tentatur apparet scientia, quæ post multa tempora danda erat, spiritu Sancto erudiente edoctus. Chrys. serm. de pat. Iob mihi tom. 1. fol. 573.

SYMBOLUM 52.

Tres Filie Iob cap. 42.

(a) **T**res natas formâ pariles, non sorte parentis
Nubila post fati tempora, Jobus habet.
Post tenebras, post tot tempestatesque malorum,

[b]

[b] Jure Serena Dies prima vocanda fuit ;
 Cassia sit, Cornu-stibij sit tertia : ternas
 Sustulit [c] atra trias, reddidit alma Trias.

[a] Erant filia Job formosa valde, quia non sunt inventa mulieres in universâ terrâ tam speciosa. Job. 42. vers. 13. [b] Vocavit Job nomen unius Diem, nomen secunda Cassiam, nomen tertia Cornustibij vers 14. Tres Iobo filia secundum carnem, tresque ei virtutes juxta spiritum, quemadmodum inquit Apostolus manent tria hæc, fides, spes, Charitas: nudatus est omnibus, sed natura conditorem, trinum unumque Deum, non negavit, ait Chrys. homil. 3 de pat. Job. [c] id est, tres parca.

SYMBOLUM 53.

Magnus Dominus fortitudinæ, Iudicio, Iustitiâ. Iob 37.

RObore qui præstant, qui munia Judicis implent,
 Aut quibus est dubij res dirimenda fori ;
 Agnoscant Triadem solam, quæ robora præstat,
 Munia dispensat, judiciumquæ facit.
 Hanc penes est virtus, & jus, & norma regendi,
 Formaquæ judicij, justitiæquæ modus.

SYMBOLUM 54.

Tripliciter quis beatus,

1. *Qui non abiit in consilio impiorum*
2. *Et in viâ peccatorum non stetit,*
3. *Et in Cathedrâ pestilentia non sedit.*

*De Domino nostro Iesu Christo, hoc
 accipiendum est, inquit S. Aug.*

NOxia si vites confortia, jure beatus,
 In nullâ figas impietate pedem.

Siqua

Siqua malignarum dentur subsellia legum,
 Non sedeas, sed eas, ne pereas per eas.
 Hæc quicumque facit Christi succensus amore,
 Dignus erit Triadis figat in arce pedem.

Nota. Sicut diabolus impiorum, sic Christus, est piorum consilium, cathedra & Via, quæ ad æternam beatitudinem, quæ est clara Visio Sanctissimæ Trinitatis, pervenitur. Ex Chryl. hoc loco.

SYMBOLUM 54.

A fructu frumenti, vini, & olei multiplicati sunt ps. 4.

Copia frumenti tantarum gloria rerum,
 Arguit immensum munificumque Patrem.
 Filius umbratur generosi voce liquoris,
 Qui speciem vini, vimque cruoris habet.
 Flamen orontæo Dium quod manat olivo,
 Allicit ad patrias agmina multa domos.

Nota. Christus est frumentum Dei, siquidem est panis vivus, qui de cælo descendit. Est vinum Dei: nam inebriabuntur inquit psalmista ab ubertate domus tuæ. Est oleum Dei, de quo dictum est, impinguasti in oleo caput meum inquit S. Aug.

SYMBOLUM 55.

Deus justus, fortis, & patiens psal. 7.

(a) **D**ante cuique suum trino quid & æquius uno
 Numine? dona bonis, suppliciumque malis.

I

Si

Si caput in fontis lentum vibraverit ensem,
 Quis contra robur tale gigantis eat?
 Vindictæ patiens, sitientes comprimit ignes,
 Semper & invito percutit ense reos.

(a) *Institia est virtus dans cuique suum. D. Thom. 22. q. 58. art. 1.*

SYMBOLUM 56.

*Verbo Domini cæli firmati sunt: & spiritu oris ejus omnis
 Virtus eorum. psal. 32.*

[a] **Q**uod verbum; nisi supremi venerabile Patris?
 Os, inclarescit quo Genitoris honos.

[b] Cælorum quo firma coit solidataque moles,

[c] Quos solido fusos nuncupat ære Jobus.

Spiritus est Domini, simul ejus spiritus oris,

A quo [d] cælorum profluit iste decor.

[a] *quis ergo facit per Verbum & Spiritum? nisi cujus verbum est, & cujus spiritus est? Trinitas ergo hac unus Deus. S. Aug. [b] scriptum est Verbo Domini cæli firmati sunt. Verbum enim Domini filius est Patris. Sed eosdem cælos, videlicet SS. Apostolos, ut tota simul Trinitas ostendatur operata, cujus Virtus firmaverit, repente de spiritus S. dignitate adjungitur: & spiritu oris ejus omnis Virtus eorum, S. Greg. homil. 30. in Evang. [c] Job 37. [d] quot sunt bona prædicantium, tot sunt ornamenta cælorum. S. Greg. loc. cit.*

SYMBOLUM 57.

Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus Psal. 66

Iessadis monitu benedictio prima petenda
 A Patre; nos benedic ter benedicte Pater.

A te.

A te Nate, Deus noster, benedictio danda ;
 Nos facis effuso sanguine jure tuos.
 Spiritus alme Deus benedictio funditur a Te,
 Sicut inexhaustæ funditur æquor aquæ.

Nota. Nomen *Deus* hic & in Deut. cap. 6. ter repetitum, æquè ut Sanctus apud Isa, cap. 6. significat tres personas in Unitate essentiæ, nomen *noster* secundo loco additum, significat verbum nobis datum, & nobis natum. Ex Galat. lib. 2. cap. 1. Vel, ut ait Bas. & Severian. in Catenâ, Trias in monade significatur.

SYMBOLUM 58.

Bonitatem & disciplinam & scientiam doce me. Psal. 118.

DA tria summa Trias, (a) bonitatem, discere legem,
 Et complere, Deum scire, meumque nihil.
 Cœlitus hæc manant, nec sunt aliunde petenda,
 Hæc Triadis summo flumina fonte fluunt.
 Eximit hæc densâ nostras caligine mentes,
 Illa coronabit, quod bene cœpit, opus.

[a] Plato inter hæc tria, inopia, sufficientia, effusio, distinguens, solam effusionem bonitatis Deo tribuit. Sicut enim crater aliquis vino plenus & super-plenus effluit & superfluit, ita & Deus, Deique bonitas. Ex Corn. a Lap. Gen. 17.

SYMBOLUM 59.

Dixit Dominus Domino meo, sede a dextris meis. Psal. 109. Non meminit hic unius personæ, sed unius, quæ cum unâ alterâ loquitur ait. S. Chrysf. hoc loco.

CUi dixit Dominus? Genitum quem Patre fatemur,
 Humanâ est Dominus conditione meus.

Non

Non tibi sumpta caro loca præripit æqua parenti,

(a) Dextra Patris, sedes debita jure tibi est.

E Genito Patrem, pariter redamante, resultat

Mutuus amborum Spiritus, unus amor.

(a) Quem admodum non dicimus filium esse patre majorem, ita nec tu eum minorem, & inferiorem dixeris: id enim significat societas sessionis. Chrys. in hunc Psalmum. & rursus: illud quod natum est ex semine David, ita honoratum est, ut esset Dominus David. Sic Episcopus factus, laici filius, fit Dominus patris sui. &c.

SYMBOLUM 60.

Deus omnia disposuit in numero, pondere, & mensurâ. Sap.
II. apud Corn. a Lap. præf. in Isaiam.

In finita Trias finito limite cuncta

Condedit, & certi ponderis esse jubet.

Quæ bona, quæ mala sunt metitur, & omnia librat,

Virtutes numerat, ponderat acta Trias.

Effigiem numero, mensurâ, pondere, rebus

Indidit; ad Triadem cuncta referre decet.

SYMBOLUM 61.

Dilectus meus candidus, rubicundus, electus ex millibus. Cant.
5. Habetur pro Symbolo in Nucleo. Coppenst. Dom. SSS.
Trin.

De candore Patris candor, de lumine lumen;

(a) Jesus nos salvans a Patre nomen habet.

Filius, & Sancti rubicundus amoris ab igne,

Pneumatis, atquè sui flagrat amore Patris.

Candet ab electo millenis millibus uno,
Hujus & effuso terra cruore rubet.

(a) Matth. 1.

SYMBOLUM 62.

*In tribus placitum est spiritui meo, quæ sunt probata coram Deo,
& hominibus 1. Concordia fratrum 2. Amor proximorum.
3. Vir ac mulier bene consentientes Eccl. 22.*

R Ara solo, sed grata polo concordia fratrum;
Vicinos pacis conciliantis amor;
Grataque sunt Triadi sociantia vincula mentes,
Expertes litis vir mulierque placent.
Unio nata Deo, Satanæ divisio proles;
Ad Triadem pandunt foedera pacis iter.

SYMBOLUM 63.

Funiculus triplex difficilè rumpitur. Eccl. 4.

*Hebraica legit: Filium trinum non citò rumpitur. Galatians
lib. 2. cap. 4. de Trin. Mysterium, inquit, trini & unius
Dei non citò discutitur.*

Funiculus triplex ægrè dirumpitur, ægrè
Fœdus amicitiae, quod tria vincla ligant.
Funiculo Triadis non arctiùs illigat alter,
Fœdera quæ fuerint hoc sociata, manent.
Funiculus triplex, nullâque solubilis arte
Herculis & nodus Gordius ipsa Trias. (a)

(a) *Isa. 25. verè tu es Deus absconditum &c.*

SYM-

SYMBOLUM 64.

Tria sunt difficilia mihi.

Via aquilæ in cælo, colubri super terram, via navis in medio mari. Proverb. 30. habetur pro testimonio SSS. Trinit. in Nucleo Coppenst. Dom. Trinit.

QUæ sunt difficili peruestiganda labore,
 Enumeret Sapiens, Numinis ore, tria.
 Pressa solo colubri vestigia, qua Jovis ales
 Pervolet, a navi signa relicta salo.
 Arcanæ Triadis magis inscrutabile Numen,
 Quod laudare queas, enucleare nequis.

SYMBOLUM 65.

In duobus est contristatum cor meum, & in tertio iracundi a mihi advenit. Vir bellator deficiens per inopiam, Vir sensatus contemptus, & qui transgreditur de justitiâ ad peccatum: Deus paravit eum ad romphæam. Eccl. 26.

SI bellatoris virtus mercede negatâ
 Languet, & fiat Martis alumnus inops:
 Si quo dignus erat sapiens, orbetur honore,
 Hæc summæ Triadi causa doloris erunt.
 At qui justitiæ veneranda repagula rupit.
 Ictus ter-gemini fulminis ense ruet.

SYM-

SYMBOLUM 66.

Trecenti Viri Jud. 7. habetur pro Symb. apud.
Ven. Bedam.

*Et ait Dominus ad Gedeon, in trecentis viris, qui manu ad
os proijciente lambuerint aquas, liberabo vos, & tradam in
manu tuâ Madian.*

Qui duce fuderunt Madian Gedeone [a] trecenti,
Stando fluentia manu proijciente bibunt.

Unde tibi Gedeon tantæ fiducia prædæ?

[b] Qualis arena jacens, æquoris æquat aquas.

Part a trophæa docent, Triadis sub schemate, multas

Myriades modicâ posse perire manu.

[a] Eodem modo Gen. 14. Abraham 300. & paulò pluribus vernaculis, in tres turmas
divisis, cumque tribus socijs, puta Aner, Escol, & Mambre, bellum & victoriam conse-
cit. Quibus Liberius Papa Epist. ad orient. & Rup. putant præfiguratos fuisse trecentos,
& paulò plures patres, fidei pugiles, qui in victrice Nicæa Arium, hostem Sanctiss. Trinit.
vicerunt & damnarunt. Leonides rex Lacedæmoniorum cum trecentis in castra Xerxis
numerossima irrumpens, non ante cadendi finem fecit, quam fessus & cumberet. Qui ad
suos: prandete hic commilitones apud inferos canaturi [b] eodem cap. vers. 12. & 13.

SYMBOLUM 67.

*Et clamabant alter ad alterum, & dicebant Sanctus, Sanctus,
Sanctus Dominus Deus exercituum juxta quod canticum ter
Sanctus in Missâ dicitur. Isa. 6. Apoc. 4.*

Iamquè petens propiùs Sanctorum Sancta Sacerdos,
Ore locuturus proluciente Deum.

Inter

Inter cæligenas hac sorte potentior illis,
 Intonat Angelicum ter geminando melos.
 Nempè sacram ter Sancta Trias sistetur ad aram,
 Hinc priùs Angelicis ter veneranda tonis.

N. 1. Hanc quoque Trinitatem personarum, atque Unitatem naturæ propheta Isaias r. velatam, sibi non tacuit, cum se dicit seraphin vidisse clamantia: Sanctus Sanctus Sanctus Dominus Deus sabaoth. Ubi prorsus in eo quod ter dicitur Sanctus, personarum trinitatem; in eo verò quòd semel dicitur Dominus Deus sabaoth, naturæ divinæ cognoscimus Unitatem. S. Aug. de temp. serm. 38. aliàs tom. 10. fol. 139. Non eis sufficit semel clamare Sanctus, neque bis, sed perfectum numerum trinitatis assumunt, ut multitudinem Sanctitatis manifestent Dei, quæ est trinæ Sanctitatis repetita communitas, Sanctitas Patris, Sanctitas Unigeniti Filij, Sanctitas Spiritus S. Etenim Sanctificans & Sanctificati ex uno omnes. Orig. homil. 7. in Isaiam.

N. 2. S. Ignatius, tertius a S. Petro Antiochenus Episcopus, hanc visionem Angelorum per responsorios hymnos Sanctam Triadem laudantium vidit, & modum visionis, Antiochenæ ecclesiæ tradidit. Unde ad omnes ecclesias ista traditio promanavit; & hæc est ratio hymnorum responseriorum, &c. ita Socrates lib. 6. hist. cap. 8.

SYMBOLUM 68.

Sicut ambulavit (tres dies nit S. Hieron) servus meus Isaias nudus & discalcentus, trium annorum signum & portentum erit super Ægyptum & Æthiopiam &c. Isa. 20. ex S. Aug.

Ambulat en Vates (a) nudatus membra, pedesquè,
 Nuntiat annorum bella necesquè trium.
 Ægyptum Æthiopasquè manent irequè minæquè,
 Nudentur, vatis more videntis, eant.

En Trias, ut fugiant clades, tribus antè diebus
Præmonet, & veniam supplice corde rogent.

(a) Nudit as triduaana! Isaiã fuit symbolum triennialis foliatici. in Agypti & Ethiopia. Vide
Corn. a lap. Isa. 20.

SYMBOLUM 69.

Quis appendit tribus digitis molem terræ? Isa. 40. Sanctam Tri-
nitatem Paschasius lib. 1. de spiritu S. cap 2. per tres digitos
accipit.

EN circumfuso libratur in aëre tellus,
Fulcrorum nullâ vi subeunte vices.

(a) Trina basis librat. Sit prima, Potentia Patris.
Inde coæterni nata Sophia Dei.

Tertia, procedens Bonitas ab utroque, columna
Facta soli, cælo lapsa columba, fuit.

(a) Ut Atlas sistit, sic Sancta Trias verè, non humeris, sed quasi leve pondus, tribus
digitis totum terra globum Librat & sustinet.

SYMBOLUM 70.

Trinum AAA. Jerem. 1.

Jeremias trino suspirio suam de Sanctiss. Trinit. mysterio infan-
tiam profitetur dicendo: AAA, Domine Deus, ecce nescio
loqui, quia puer ego sum. Ita Viegas in Apocal. 9. sect. 5.
rum. 4. & alij.

CRiminis (a) Helciades maternâ purus ab alvo,
Exitus, & vitæ, cui sine labe, tenor.
Mentis ut expendit Triadis mysteria lance,

K

Effi-

Effigiem pueri balbutientis habet.
 Ut puer expressit Triadis ter symbola, namque
 Pingitur, A, punctis una figura tribus.

Nota. Loquebatur, inquit Corn. a lap. ex Viegā, cum Ieremia S. Trinit. Pater
 dicens, *noite, Filius, Sanctificavite, Spiritus S. prophetam dedi te.* (a) id est, fili-
 us Helciae.

SYMBOLUM 71.

Tres conditiones juramenti liciti. Ierem. 4.

Iurabis, vivit Dominus, in veritate & Iustitiā & Iudicio.

(a) **Q**Uando levans dextram, Triadem pro teste vo-
 (b) Verum, Iustitiam, Iudiciumq; cole. (c) *cabis,*
 Mendaci potes ore loqui, dare verba sodali,
 Numen at omniscium fallere nemo queat.
 Verba Trias librat, nūm sint conformia vero;
 Provida sint igitur, pondere iusta suo.

(a) hac ceremoniā veteres iurabant, levando scilicet manum in caelum, ut patet Gen. 14.
 vers. 22. (b) si quid horum trium desit, periurium est, inquit S. Hieron. D. Thom. 3.
 quest. 89. art. 3.

SYMBOLUM 72.

Terra, Terra, Terra. Ierem. 22.

*Idem Ieremias trinā objurgatione terram monet ut trini Dei
 vocem audiat dicens Terra, Terra, Terra audi sermonem
 Domini. Corn. a Lap. praef. in Isa.*

PULVIS, humus, vel fumus homo es, quæ proloquor
 Bis canitur furdo, ter tibi Terra cano.

(audi:

(a) Ex-

(a) Excipe verba Dei gremio ceu semina tellus,
 Surgat ut in pingui copia major agro.
 Figis humo natam divino semine mentem,
 Ociùs ad Triadem, ter revocata, redi.

Nota. Terra ter reperitur, quia ter Judæa monita est a Deo, puta in trinâ trium Regum clade, Joachas, Jeakim, & Joachin. Corn. a Lap. hoc loco. (a) Luc. 8.

SYMBOLUM 73.

Ezechiel vidit SSS. Trinit. in curru gloria sub trinâ specie, hominis, electri & ignis. Ezech. 1. Corn. a Lap. loco penult. cit.

Viderat incessos flagranti Numine currus,
 Humani vultus forma regentis erat.
 Electri caput & pectus fulgore coruscant
 Pube tenus, plantas flammeus ardor obit.
 (a) Electrum paleas, ad se Trias aurea mentes
 Allicit, ultrici territat igne reos.

Nota. Erat imago supra lumbos electrina, infra lumbos ignea, quia post ignem, id est, iram Dei, sequitur electrum, id est, misericordia. Abacuc 3. Electrum enim cum vim habeat attrahendi, & alliciendi paleas, symbolum est misericordie. Ita Maldonatus hoc loco.

SYMBOLUM 74.

Tres Viri Justi qui quasi tres in orbe soles justitiæ ac
 patientiæ emicuerunt.

Noë, Daniel, Iob. Ezech. 14. cap.

Tres mirare viros, quorum patientia Trino
 Grata Deo, ternis exagitata modis

Ipsè

(43)

Ipse Noë , stirpis nostræ reparator & orbis ,
Fluctuat iratas anxius inter aquas.
Rictibus obijceris Daniel velut esca, Leonum ,
Conjugis opprobrium te Jobe , fimus habet.

SYMBOLUM 75.

Tres pueri. Daniel. 3.

*Ananias, Misael & Azarias nolentes adorare statuam, quam
Rex Nabuchodonosor erexerat, ligati mittuntur in fornacem
ignis ardentis, in quâ illæsi manentes benedicunt Domi-
num. Habetur pro symb. apud Chryf. tom. 4. pag. 618. &
alios.*

Desine Rex pueris moliri incendia ternis ,
Quos Triadi sacros (a) entheus urit amor.
Effere mente bifons, fera mox amensquè futurus,
Nil tuus ignis obest, ignis in igne perit.
Una trium virtus, laus una, unusquè triumphus ,
Ignea vis Triados rore subacta jacet.

(a) Commentatores Dan. 3. v. 51. & 52.

SYMBOLUM 76.

Trium Puerorum hymnus. Ibidem.

Tunc hi tres quasi ex uno ore laudabant Deum.

Tres pueros lambit fervens Babylonica fornax
Ignibus, hymnidicum tres cecinere melos.

In

(44)

Invitant socios ad cantica, quidquid & orbis
Ad Triadis laudem, summus & imus habet.
Igneſcant, o tyranne tuis tria corpora flammis,
Mens Tri-potens mentes tres rapit igne ſuo.

SYMBOLUM 77.

Tria tempora
Quibus Daniel interdum orabat.

POplite ter flexo vates curvatus adorat
Dans Triadi quovis vota precesquè die.
Belſafarem, Chriſti pia turba ſecuta Prophetam,
Dedicat æterno (a) tempora terna Deo,
Quiſquis amas Trinæ Monadis captare favorem,
Hanc vicibus, quavis luce, precare tribus.

(a) Videlicet mane, meridie, vespere, in cujus memoriam triplex pulſus, & triplex ictus
campana datur apud Chriſtianos.

SYMBOLUM 78.

Tres principes. Dan. 6.

*Placuit Dario, & conſtituit ſuper regnum ſatrapas centum vi-
ginti, & ſuper eos Principes tres, ex quibus Daniel unus
erat, ut ſatrapæ illis redderent rationem, & Rex non ſu-
ſtineret moleſtiam.*

DArius (a) tribus impoſuit moderamina rerum
Supremis Ducibus, Principibusque viris.

Totius

Totius una Trias mundi moderatur habenas,
 Orbis & his paret machina trina Tribus.
 O homo! jam Triadi desiste resistere, motus
 Siste tuos, carnem vince, resiste stygi.

(a) Apud Aegyptios & Babylonios & alios, post Regem & Reginam summi olim erant
 Tristata, sive Trium-viri; puta tres principes, qui alijs minoribus principibus praeerant.
 Et talis erat Daniel.

SYMBOLUM 79.

Tres aulici & Tria fortissima 3. Esd. 3.

*Dario dormiente tres corporis ejus custodes problema moverunt,
 num Vinum, Rex, Mulier, an Veritas praestent.*

RObore fortè trium quæ sit fortissima rerum
 Ingenuæ pubis differit una trias.
 Vi præstare merum, nil Rege valentius esse,
 Fœmineo sexu fortius esse nihil.
 Viribus excedat longè cum cætera Verum,
 A Triadis vivo vis ea fonte fluit.

SYMBOLUM 80.

Mane, Thekel, Phares. Dan. 5.

*A Deo Missus est articulus manûs, quæ scripsit hoc quod exara-
 tum est. Hæc est autem scriptura, quæ digesta est: Mane,
 Thekel, Phares, & eadem nocte interfectus est Balsasar
 Rex Chaldæus juxta interpretationem Danielis. Habetur
 pro testimonio SSS. Trinit. in Nucleo Coppenst. loco supra c.*

TRes digiti exarant tua Balsasar (a) horrida fata,
 Diriguère comæ contremuère pedes.

Hæc

Hæc operata Trias tribus est ænigmata signis,
 (b) Mensurâ, numero, pondere regna notat.
 Præscius alterius fati prænoſce (c) futura,
 Ne minùs exolyas, providus antè, cave.

(a) A Cyro eadem nocte captâ Babylone. Vide Rup. Dan. 5. quomodo Cyrus Euphratem in multas fossas derivaverit, & per siccum alueum in Urbem penetraverit. (b) Ita Theodor. & propriè hoc facit Deus in statera Judicij sui. Unde (c) tria tropologicè præaven- da. Mane id est mors, Tekel Judicium; phares infernus.

SYMBOLUM 81.

Tres dies & tres noctes.

Quibus Propheta Jonas fuit in ventre Ceti. Cumque de ventre orasset Dominum, ipsius jussu in aridam evomitur. Ionæ 2. apud S. Aug. serm. 90. de temp. vide infra subdivis: tertiam Symb. 59.

Vatem sorbuerant immania guttura Jonam,
 (a) Cui tumulus; ceti jam propè venter, erat.
 Extincto similis, vivo jacet ille sepulchro,
 Concipit ad Trinum vota precesque Deum.
 Adstitit ipsa Trias terno permota dolore;
 Tertius, e Ceti reddidit ore, dies.

(a) Ex Fona gentiles videntur sumpsisse fabulam sui Herculis, quem sinterunt a balanâ devoratum, & ex eâ incolumem, tamen depilatum, evasisse.

SYM

SYMBOLUM 82.

Et succidi tres pastores in mense uno. Zach. 11.

Impietate, tribus jam fila putentia, vitæ
 Dura repentinâ forfice Parca fecat.
 Judicio Triados (a) tres occubere tyranni.
 (b) Ifacidum Regem tela cruenta petunt;
 Corruit Ochofias pariter, moxq; æmula vatum
 Facta canum rabido Jezabel esca gregi.

(a) Lege 4. Reg. 9. de illis enim tribus, quos ibidem legimus occisos a Jehu intelligit Tyrannus hunc Zach. locum. Alij aliter. (b) Foram.

SYMBOLUM 83.

Columba ter ex Arcâ Noë emissa

Prima, Patris nondum sopitas nuntiat iras
 Nec cubat in fœdis (a) casta Columba locis.
 Symbolon, inde redux, pacis tulit ales, olivam
 Filius irarum conciliator erit.
 Ter, notat effusis, dilapsa per aëra pennis
 Flaminis illapsas corda beantis, aquas.

Nota (a) Ad extinguendos hominum eâ tempestate fœdè luxuriantium ignes, immissam diluvij aquas.

SUB-

SUBDIVISIO SECUNDA

Trinitas diversarum rerum ex Scripturis novi Testamenti, quòd ad ea, quæ mysterium Divinæ Triadis evidentiùs probant, conscripta; & tridistichis ad dictum mysterium accommodata.

PRÆNOTATIO.

Veteris Testamenti Scripturæ ex multis locis hætenus adductæ, Divinæ Trinitatis mysterium insinuant quidem, in multis etiam persuadent, quem admodum & SS. PP. in istum finem ad sæpè dictum sacrosanctum mysterium eas applicant, illudquè explicare student, non tamen expressè probant: omnes enim scripturæ, quas ad exemplum vel imitationem Augustini, Chrysostomi, Bedæ, aliorumquè allegavimus, ita non possunt accommodari, quin & ad alium sensum magis genuinum deduci, ut probat Abulensis opusc. de SS. Trinit. initio. Et videtur providentissimus Deus pro veteri illo statu ita disposuisse, tum ob statûs imperfectionem, cum ob hominum ruditatem, nec non mysterij sublimitatem, ac in idololatriam populi proclivitatem: adeoque aperta revelatio mysterij hujus multis, vel omnibus vulgò, in ruinam & idololatriæ occasionem cessisset, dum ex pluralitate personarum

L

sonarum

sonarum, Deorum pluralitatem collegissent. Verùm susceptâ lege Evangelicâ, prædictum mysterium impossibile est negare, ut idem probat Abulensis loco cit. & Theologi apud D. Thom. 1. p. q. 31. & 32. & alibi. Ex eis itaque Scripturis quæ unum trinumque Deum evidentius probant, & necessariò convincunt, priùs in hac subdivisione quædam Symbola profereamus, quàm ad alia ex eodem novo Testamento procedamus, quæ non ita accommodari possunt.

SYMBOLUM I.

*Euntes Baptizate in nomine Patris & Filij & Spiritus Sancti.
Mar. 16.*

GRatia quanta sacris Domini promanet ab undis,
Effari linguâ, fingere mente nequis.
Corpus ut abluitur, vertex dum tingitur imbre,
Mens humana sacri Flaminis igne flagrat.
Ingreditur ter Sancta Trias, depellitur orci
Spiritus, ac animam gratia multa beata.

Nota. 1. Baptizare iussit in nomine Patris & Filij & Spiritus Sancti, id est, in confessione & Auctoris, & Unigeniti, & Doni. Auctor unus est omnium: unus est enim ingenitus Deus Pater, ex quo omnia; unus Unigenitus Dominus noster Iesus Christus, per quem omnia; & unus Spiritus, Donum in omnibus. Hil. de Trinit. lib. 2. in initio.

Nota. 2. Christus cum Deus & homo sit, ut Deus honorem recipit, cum Patre & Spiritu Sancto. Ut homo, illum defert. Detulit autem maxime, cum in mundo prædicavit Trinitatem, & iussit baptizari omnes gentes in nomine Patris & Filij & Spiritus Sancti. ex S. Aug. lib. 3. contra Maxim. 5.

SYM-

SYMBOLUM 2.

Baptizatus autem Iesus confestim ascendit de aqua & ecce aperti sunt ei caeli, & vidit Spiritum Dei descendentem sicut columbam; & vox de caelis: hic est Filius meus dilectus in quo mihi complacui Matth. 3.

Fulget ut in parvis Trias illustrata figuris,
In magnifice locum symbola rebus habent.

Ast ubi Jordanis Christi caput, imbre madescit,

(a) Labitur empyreis sedibus ipsa Trias.

Vox Patris insonuit, niveoque sub alite Sanctum

In Nati summo vertice Flamen adest.

(a) Dum dicit complacui, totam simul Trinitatem comprehendit, quia in homine Christo tota complacuit Trinitas. Adria. 1. Epist. contra Elip. tractans illud Matth. 3. supracit.

SYMBOLUM 3.

Dixit Petrus ad Iesum, Domine bonum est nos hic esse. &c. adhuc eo loquente nubes lucida obumbravit eos, & ecce vox de rube: hic est filius meus dilectus. Matth. 17.

Gratia Jordanis manasse probetur ab undis,
(a) In Thabor Triadis gloria monte micat.

In vultu rutilat (b) phœbei luminis ardor,

Vestimenta alben, candidiora nive.

[b] Hic Trias (si licitum est) figat tentoria Petrus:

Falleris, in Triadis monte locanda quies.

[a] Sicut mysterium Trinitatis Domino in Jordane baptizato declaratur, ita in monte clarificato, quia quem in baptismo constemur, in resurrectione collaudabimus: nam hic Spiritus S. in nube lucida, illic in columba; quia qui nunc simpliciter corde fidem, quam percipit, serrat, tunc aperta luce contemplabitur, quod crediderat. Ven. Ecd. Matth. 17.

(b) v. 2. & 4. cap 17.

SYM-

SYMBOLUM 4.

*De eodem & tribus specialibus Christi discipulis Petro, Ioanne,
Iacobo. ibidem.*

[a] **T**res in monte Thabor Christi specularunt hono-
Testantur Natum complacuisse Patri. (res,
Os sophiæ verbumquè fluens audire iubentur,
Spargere per gentes postea munus erit.
Sanguine tres fuso Christi testantur amorem,
Nempe Patris verbum constat in ore trium.

*(a) Tres solum ducit secum Christus, vel quia multi vocati, pauci verò electi; vel quia hi
qui nunc Sanctis: Trinitatis fide sunt imbuti, in resurrectione ejus aeterna visione merentur
letari. Ven. Beda.*

SYMBOLUM 5.

*Domine ostende nobis Patrem & sufficit nobis. Philippe qui vi-
det me videt & Patrem, quia ego in patre, & Pater in me
est. Ioan. 14. quibus verbis significatur intima & perfecta
inhabitatio unius personæ S. Trinit. in aliâ, & e contra,
quam Theologi circuminseffionem vocant. Ita comment. com-
munitè. Olim dicebatur Deo: tuus est homo, nunc dicitur ho-
mini: tuus est Deus. O homo si tu sufficis Deo, sufficiat tibi
Deus. Ex S. Cypr.*

Nomino si Patrem, Triadem dixisse videbor,
Filius ut desit, desinit esse Pater.
Non poterit Natus fingi sine Patris amore,
Spiritus est Nati nexus amorquè Patris.

Jure

Jure rogas, ostende Patrem, meritòquè Philippe
Sufficit hic nobis (a) sufficit omne bonum,

(a) Dat seipsum nobis Deus, & sufficit nobis, Nolite timere inopiam, si Deus se det nobis, sufficit nobis. Si dives Deum non habet, quid habet? Beda 1. Cor. 2. & alibi, super illud Philippe qui videt me videt & Patrem: non quòd ipse sit & Pater & Filius, quòd in Sabellianis, qui vocantur etiam Patri-pastiani, catholica fides damnat, sed quòd tam similes sint Pater & Filius, ut qui unum norit, ambos noverit, Sicut de duobus simillimis dicimus: vidisti illum? vidisti hunc: nam nisi duo essent Pater & Filius, non diceretur si cognovissetis me & Patrem meam cognovissetis &c.

SYMBOLUM 6.

Cum venerit Paracletus quem ego mittam a Patre meo, ille testimonium perhibebit de me. Ioan. 15.

Lapsus in hunc orbem, veneris, cum venerit, os or
Spiritus, intactæ mentis amator erit.

(a) A Patre mequè simul mittetur, utriquè coævus,
Testis erit vitæ cum Deitate meæ.

Doctor erit veri, falsi convictor & hostis.

Perfidia pœnas vilis Apella dabis.

(a) Pater Filium misit & Spiritus. Spiritum quoquè & Pater misit, & Filius. Pater misit, quia scriptum est: Paracletus autem ille Spiritus, quem Pater mittet in nomine meo. Filius misit quia dixit: cum venerit autem Paracletus quem ego mittam vobis a Patre meo Spiritum Veritatis. Si ergo se invicem Filius & Spiritus mittunt, sicut Pater mittit, non subjectionis injuria, sed communitas potestatis est. Ex Ambrosio de Spiritu S. lib. 3. cap. 1.

SYMBOLUM 7.

Tres sunt qui testimonium dant in Cælo: Pater, Verbum, &
Spiritus S. & hi tres unum sunt. 1. Ioan. 5.

TEstatur Genitor charum super omnia Verbum,
Se Verbum, charus Filius, esse Patris.

Spiri-

Spiritus ignitis effusus ab æthere linguis,
 (a) Unum testatur Numen inesse tribus.
 Verior unde fides possit vel major haberi?
 Messias testis, Spiritus, atque Pater.

(a) Unde bene dicitur, unum sunt, non unus. Vide Hil. lib. 7. de Trin. Et Dion. de Div. Nom. cap. 2. Divinas personas, dicit, esse conjunctas in unum discretè, & discretas conjunctim.

SYMBOLUM 8.

Deus ex quo omnia, per quem omnia, in quo omnia. Rom. 11.
 Simile est ad Eph. 4. in istis verbis. Deus &c. qui est super
 omnia, per omnia, in omnibus.

Pincipium Pater est, perstat quo conditus orbis,
 Per quem, nì per te Nate redemptus homo?
 In quo delictum mentis, sincera voluptas,
 Pax animi? in Sancto Pneumate sola quies.

(a) Ex quo, per quem, in quo sunt omnia, trinus & unus
 Est Deus, est rerum (b) finis, origo simul.

(a) Cum dixisset Apostolus ex quo omnia &c. Trinitatem insinuasse creditur: nec tamen subjecit, ipsis gloria, sed ipsi. Pater non habet Patrem de quo sit, Filius autem de Patre est, ut sit, atque ut illi coæternus sit. Imago enim si perfectè implet illud, cujus est imago, coæquatur illi, & non illud imagini suæ &c. Ille igitur ineffabilis quidam complexus Patris & imaginis non est sine perfectione, sine charitate, sine gaudio. Illa ergo dilectio, delectatio, foelicitas vel beatitudo (si tamen humanâ aliquâ voce dignè dicitur) est in Trinitate Spiritus S. non Genitus, sed Genitoris, Genitique suavitas, ingenti largitate profundens omnes creaturas pro captu earum, ut ordinem suum teneant, & acquiescant. Trinitas hæc unus Deus ex quo omnia, per quem omnia, in quo omnia. Ven. Bedæ Rom. 11. (b) Isa. 41.

SYMBOLUM 9.

Gratia Domini nostri Iesu Christi, & Charitas Dei, & communicatio S. Spiritus &c. 1. Cor. 13.

Gratia parta tuis o Chrifte doloribus; an non
Manat inexhausto cordis amore tui?

[a] Fonte Patris pariter meritorum hæc traxit abyffus
Principium, flumen Flaminis inde fluit.

Fundit amor Patris, Nati tōrmenta merentur,
Partitur Flamen, participesquè facit.

(a) *Una pax, una gratia Patris & Filij & Spiritus S. Ambr. de S. Spiritu lib. 1. cap. 11. ad Gratianum Aug. Et iterum: nec solum pacem, & gratiam legimus Patris & Filij & Spiritus S. sed etiam charitatem & communionem fidelis Auguste. Amb. ibidem.*

SYMBOLUM 10.

In salutationibus Paulinis Tria memorantur.

Paulè ter optatas scripto vel voce salutes
Si geminas, (a) Triadis nomine semper eunt.

Gratia per natum, per larga fluentia cruoris,
Pax datur a bellum dissolvente Patre

Optentur (pax nulla datur) vel mille salutes,

Nec nisi per sanctum gratia Flamen, Amen.

(a) *Salutationes Paulinæ Trinitatem insinuant per gratiam & pacem a Deo & Domino nostro Iesu Christo: quia non est gratia & pax, nisi in Spiritu S. Aug. tom. 10. fol. 230*

Nota. 1. Denotatur etiam SSS. Trinitas ad Tit. 3. his verbis: apparuit benignitas & humanitas saluatoris nostri, puta Patris; qui saluos nos fecit per lavacrum regenerationis & renouationis Spiritus S. quem effudit in nos abundè per Iesum Salvatorem nostrum. Ubi distinguitur Filius a Patre & consequenter tres personæ distinctè notantur. Ex S. Hieron. in cap. 3. ad Tit. & alijs Patribus.

No-

Nota. 2. Humanitas seu philanthropia, benignitas, charitas ad Tit. 3. sicut & 2. Cor. 1. aptè attribuitur Deo Patri, gratia & saluatio Filio; renovatio; regeneratio, communicatio Spiritui S. præsertim in opere salutis nostræ quia a Patre, Patrisque charitate & benignitate cœpit nostræ redemptionis exordium, qui sic dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret. Per Filium venit gratia; utpote qui nos nihil promeritos, imo malè meritos suâ morte redeimit, omnemquè gratiam promeruit. Gratia vero, gratiaquè donorum distributio, communicatio, & participatio per Spiritum S. facta est. Hinc Ambros. explicans illud 2. Cor. 1. gratia Domini nostri Jesu Christi, &c. Trinitatis, inquit, hæc complexio est, & unitas potestatis, quæ totius salutis perfectio est: dilectio enim Dei misit nobis saluatorem Jesum, cujus gratia saluati sumus, & ut possideamus hanc gratiam salutis, communicatio facit Spiritus

SYMBOLUM II.

Quoniam per ipsum (scil. Christum) habemus accessum ad Patrem in uno Spiritu. Eph. 2.

Terreno tua vota volens depromere Regi,
Nescius es moris, clusius esquè foris.
Clavigerum quæres, opus est ductoris ad aulam,
Is referat, (a) *cunctis* imbuat ille, *modis*.
Ad Patrem trepidas? Natus tibi claviger esto,
Spiritus at Doctor, Ductor eritquè tuus.

(a) *Alle mode, ut hodie in aulis.*

Nota. Alludimus ad Reges, ad quos non patet accessus nisi per principes, qui sunt Regi a cubiculis, gestantquè clavem auream regij cubiculi, qui què ingressuris procurant ductorem & instructorem ut sciant quo gestu, reverentiâ, formâ, modo debeant alloqui & compellare Regem; Ita in aulâ Dei Rex est Pater, Princeps parans aditum Christus, Ductor est Spiritus S.

SUB-

SVBDIVISIO TERTIA.

Trinitas diversarum rerum ex lege Evangelicâ, alijsque novi Testamenti scripturis conscripta, & vel ad mysterium Divinæ Trinitatis, vel alium pium sensum accommodata.

SYMBOLUM I.

Triples mundi status sive lex.

Naturæ, Scripta, Gratiæ. Ex Corn. a Lap. in Amos. 1.

Quos vultu vult Sancta suo Trias esse beatos,
(a) (Vult omnes) triplici ducere lege solet.

Naturæ lex prima fuit (lux indita menti)

Quâ velut (b) erasâ pectore, scripta datur.

Tertia liberior, prisci què gravaminis expers

Gratia Christi adum, quàm leve reddit onus!

(a) 1. Tim. 1. (b) Aliter extinctâ, sed tunc omittatur immediatè præcedens parenthesis.

SYMB. de eodem.

Mitior ac melior datur inspirata vetustis
Lex (a) Patribus, quando littera nulla fuit.

Durior Hebræis lex fit, duræque popellus

Cervicis, gemuit sub graviore jugo.

M

Noct

Nocte dein pulsâ lux Evangelica fulsit

(b) Clarior, e trini cognitione Dei.

(a) Scilicet Abel, Enoch, Noë, Abraham, Isaac, Jacob. (b) In veteri lege obscura notitia Sanctiss. Trinit. in novâ clarior est ut supra habitum fuit.

Nota. Sub lege naturâ in quadam unitate Patres Deo serviebant. Lex addita est ad naturam, ut quod mala consuetudo vitiavit in naturâ, lex reformaret in litterâ & fuerunt duo lex, & natura. Venit gratia. per Jesum Christum, & sunt tria, natura, lex & gratia Beda Joan. 12

SYMBOLUM 2.

Triplex. Salutatîo Divæ Virginis.

L Abitur empyreis ales de sedibus, aufert
Væ per Evæ lapsum, (a) fertque salutis ave.
Filia lecta Patris, Verbi purissima Mater,
Sponsa salutatur Flaminis (b) imbre tumens.
Baptistæ Genitrix; Christi (c) pia turba salutat:
Laus, Triados templum, ter repetita decet.

(a) Luc. 1. (b) ibidem (c) id est Ecclesia in officio divino.

Nota. Ave gratia plena Dominus tecum: nec tantum Dominus Filius, quem carne induis, sed & Dominus Spiritus, de quo concipis, & Dominus Pater, qui genuit, quem concipis. Bernard. super missus est hom. 3.

SYMBOLUM 3.

Tria mira ac tres menses Luc. 1.

F Oeta Deo properat montana per ardua Virgo,
Athletam Dominus, quem simul ungat, adit.
(a) Reddita vox muto est, (b) impletur Flamine Mater,
(c) Ventre latens saltu prodit adesse Deum.

[d]

[d] Si tria mira Trias mox ipso in limine patrat
Virginis obsequium quanta trimestre parit ?

(a) Luc. 1. v. 64. (b) v. 41. (c) 44. [d] D. S. Augustinus lib. Comment. in Luc. 1. circa finem. S. Amb. & plures alij sancti Patres ita argumentantur.

SYMBOLUM 4.

*Tria nomina Divæ Virg. in scripturis Filia Patris, Mater
Filij, Sponsa Spiritus S.*

Diceris æterni lectissima Filia Patris,
Legit ab æterno te Pater ipse die.

Dum subijt ventrem, subijt Patris entheus ardor

Ipse vices [a] sponsæ jam tibi nomen erat.

Nascitur at purâ Patris dum virgine proles,

Magna ter Augusto nomine Mater eras.

[a] Dum desponsaretur fabro, cæli nupsit Architecto. S. Aug. Serm. 18. de SS. Tom. 10. pag. 413.

SYMBOLUM 5.

Tres Angeli nominatim ad terram missi.

Millia pennigerûm quis censeat agmina Cœlo;

Cuncta sub imperio quæ moderantis ovant ?

Victor io ! [a] Michaël Triadis pro Numine vindex,

Primus in hostiles contulit arma manus.

Mercurius verbi [b] Gabriël; [c] Raphaëlque viarum

Consciis, ad Triadem qui mihi ductor eat.

[a] Epist. Jud. 9. (b) Luc. 1. (c) Tob. 5.

N. Septem Angelorum nomina recensentur in quodam libro Antonij Duce de septem Angel. principibus scil. Michaël, Gabriël, Raphaël, Uriel, Schealtiel, Jeadriel. Barachiel Verum hæc & alia rejiciuntur, tum a S. Bonif; tum a PP. Rom. concil. Epist. 9. ad Zachar. Papam his verbis: non plura quam trium Angelorum nomina agnoscimus, id est, Michaël, Gabriël, Raphaël. Vide Fab. Just. in Tob. 12.

SYM-

SYMBOLUM 5.

Beata virgo triennis in templo præsentatur.

Virgo tenella petit Solymi subsellia templi,
 Facta puellari dux imitanda choro.
 Siftitur æterni lectissima Filia Patris,
 Carnequè velando Numine digna parens.
 Siftitur in templo foetum jam Pneumate templum:
 Prima placet trino (r) victima trima Deo.

(r) Ex Gen. 15. supra, in subdivisione primâ, victimas trimas, juxta S. Aug. esse symbola Trinit. diximus.

SYMBOLUM 6.

*Virgini ante, in, post partum, tria annuntiantur simul: Conci-
 pies, paries, vocabis, nomen JESUS.*

Ante Dei partum, sub partu, post quoquè partum
 Es virgo, ac salvâ virginitate paris.
 Quem Genitor numquam genitus, sine tempore gignit,
 Quem sine Matre Pater, tu sine Patre paris.
 Quem Triadis gignis virtute vocabis (a) JESUM,
 Auspicio Triadis nomen & omen habet.

(a) Vide quæ de nomine Jesu dicta sunt supra, in subdivisione primâ Symbolo 46. Conci-
 piens Virgo, pariens Virgo, Virgo perpetua. Talem fecit illam, qui factus est ex illâ. S. Aug.
 de temp. Serm. 15.

SYMBOLUM 7.

Tria mira in partu Divæ Virginis.

Ecquis in immenso videat magis orbe stupendum?
 Absque dolore, uteri pondere, Virgo parit.

Virgo,

Virgo, simulquè parens, expers pariendo doloris,
Est tumidus venter (a) pondus amoris habet.

Materiam ternæ dabit admiratio laudis,

Hæc tria mira, potens est operata Trias.

(a) In Trinitatis mysterio Pater Filium producit, & max inter Patrem & Filium eximius ille & infinitus amor procedit. Sic ex productione verbi Incarnati (ut una summis comparemus) in corde Virg. Matris, excellentissimus amor filij in Matrem & Matris in Filium emanavit. Labata verbo Maria propof. 20.

SYMBOLUM 8.

Tria quæ observabat, priusquam operaretur vel loqueretur Diva Virgo. Videlicet utrum cederet ad Dei honorem, animæ salutem, proximi ædificationem.

Sermonis quæ norma tui, quæ meta loquendi,
Hanc Regina poli, magna magistra, docet.
Divino sit fermo tuus conditus honore,
Verborumquè, salus, unicus esto scopus.
Facquè tuo certam, tibi proximus, ore salutem
Hauriat. Hoc trini fiat amore Dei.

SYMBOLUM 9.

Tria maxima Privilegia D. Virg.

Nulla tibi labe, nec originis ipsius, oris,
Ullius aut operis, nullaquè (a) mentis inest.
Sol sine nube manes, quia Virgo sola futura;
Quæ simul illæ sâ Virginitate paris,
Ut Regi, sine matre poli, sine patre soliquè
Ubera, cælesti turgida lacte, dares.

(a) Id est cogitationis.

SYM-

SYMBOLUM 10.

*Tres dies, quibus canunt Angeli assumptâ gloriosâ Virgine
Mariâ in cælum.*

Filius ad patrias, ut sol, remeaverat arces,
Non potuit dudum luna micare solo.
Non moritur, magis hæc oritur, reparatquè vigorem,
Induit auratas clarior orta comas.
En templo Triadis ternâ canit obvius æther
Luce, Dei scandit Filia, Sponsa, Parens.

*O B. Patris Filia, Mater Filij, sponsa spiritus. SSS. Trinitatis templum & complemen-
tum. Mater de Remedio. Esto miseris remedium. Sic voveo, sic oro.*

SYMBOLUM 11.

*Tres causæ incarnationis Filij Dei
Redemptio, Illuminatio & Exemplum. Ex S. Bern Epist. 190.*

ERutus est Adam, lytrumquè exoluitur orco
Quò stygijs vinclis abripiendus erat.
Quàm densâ nostræ squallent caligine mentes!
Qui tenebras pellat, luminis auctor adest.
Erranti cæcoquè deest mihi ductor? J-ESUS
Fit Dux ad Triadem, lux, via, Forma gregis.

SYM.

SYMBOLUM 12.

Tres speciales civitates Christi

NAzaret o quavis meritò florentior urbe,
 Concipere indutum corpore digna Deum.
 Nec minus augustos Bethleem gerit inclyta fasces
 Æterni partu condecorata Dei.
 Capharnum stupet alma sui miracula civis,
 Consilio Triados urbs benè lecta triplex.

SYMBOLUM 13.

Tres natiuitates Christi

Divina, humana, Spiritalis.

[a] **Q**uod sine matre Pater gignit venerabile verbū,
 Mater id absquè viri semine virgo parit.
 Gignitur in castâ [quoties hoc noscit amatquè]
 Æterni genitum, mente, parentis opus.
 Prima Patri natum coniungit, & altera matri,
 [b] Tertia me Triadi jungit amore, beat.

(a) Filius Dei generanti coæternus semper ex Patre, idem Filius hominis esse cœpit ex Virgine: ac sic & Filij Divinitati est addita humanitas, & tamen non est personarum facta quaternitas, sed permanet Trinitas S. Aug. de temp. serm. 19. alias tom. 10. fol. 131.
 (b) Castitas mentis seu incorruptio facit esse proximum Deo Sap. 6. Et ut ait Naz. in carmine de Virg. prima Virgo, quam omnes casta mentes ac virgines imitantur est SS. Trinitas. Prima Trias Virgo est, siquidem Patre natus anarcho Filius est, nec enim pater ortum traxit ab ullo.

SYM-

SYMBOLUM 14.

In memoriam diætæ triplicis natiuitatis, nox quâ Christus natus, tribus Missis illustratur ex statuto Eccles.

NOx erat, at Phœbi longè fulgentior orbe,
 Quâ nostro Verbum nascitur orbe Patris.
 Nox quæ cœlituum micat illustrata phalange,
 Quâ resonat cœlo gloria, paxquè solo.
 Hac merito Triadi ternis altaria fumant
 Thuribus, omnigenâ quæ veneranda tribu est.

SYMBOLUM 15.

Tres Pastores Christum natum venerantur in stabulo.

PAstores adeunt monitis cœlestibus acti
 Natum, qui proprio sanguine pascet oves.
 Pastor is est mundi, qui candida pascitur inter
 Lilia, quem niveo nectare mater alit.
 Tres Verbum in stabulo venerantur ab æthere missum
 Pastores; Triadi quàm placet ista trias!

Nota. Locus Natiuitatis Christi, magnificentissimâ Basilicâ, euerfo Adonide, a S. Helenâ est exornatus; & tot ornamentis a Constantino condecoratus, ut mundi miraculum esset.

SYMBOLUM 16.

Tres in stabulo Bethlemitico inveniuntur

JESUS, MARIA, JOSEPH.

PAstores tres ad triadem venêre colendam,
 Quam dederat terris, quæ rotat astra, Trias.

Poplite curvato Matrem inter, & inter Joseph
Pastorum est pietas ter venerata Deum.

O Bethleem felix! in cœlum [a] verteris, in te
Æmula cœlesti cernitur ecce trias.

(a) S. Bern. serm. 1. vig. Nat.

alleg. Bethleem est templum, præsepe altare, Christus hostia, panni & fasciæ
corporale, Deipara sacerdos, Joseph & pastores Christiani astantes.

SYMBOLUM 17.

Tres iidem fugiunt in Ægyptum

Non fugit Herodis Jesus formidine, verum
Motus honore Patris, tactus amore mei.

Mox ubi Niliacas Regum Rex attigit oras,

Falsorum pulsa est impia turba Deum.

Hæc humana trias divinæ instaurat honores,

Nos decet & falsis vertere terga Deis.

SYMBOLUM 18.

Trium Magorum tria munera. Matth. 2.

Regia majestas Æois excita terris

(a) Ter gemino Triadis munere signa refert.

Supremus Genitor fulvo præfulget in auro,

Est incarnato debita myrrha Deo.

Ignibus injectum gratos thus fundit odores,

Hujus odore fragrat Flamen, amore flagrat.

[a] Sic quasi trium munerum Trinitatis perfecta confessio, credatur a nobis una Divinitas sine confusionis separatione distincta, Pater & Filius & Spiritus S. unus Deus: credantur tres persona, sed non tres substantia. Quantum autem ad cœlestis nature ordinem pertinet, in Patre & Filio, & Spiritu sancto ita consistenda est una divinitas, ut nec singularis putetur in Trinitate persona, nec triplex in Unitate substantia, sed ita asfignetur pluralitas Unitati, ne Trinitati subtrahatur aequalitas. S. Aug. serm. 39. de temp. alias tom. 10. fol. 135.

SYMBOLUM 19.

Tria miracula sub epiphaniæ tempus

Ex Aug. loc. cit.

UT spendor Patris, nostro velatus amictu,
Illuxit, pariter symbola terna micant.

Prævia stella viam radianti lumine pandit;

(a) Mutat aquam vino; consecrat Agnus aquas.

Hęc tria mira patrat nosci dum cœpit ab ortu,

(b) Qui Patris ad dextram, fixit in arce locum.

(a) Hoc miraculo D. Hil. de Trin. lib. 3. in initio ad similitudinem & explicationem Divinae generationis utitur (b) putant aliqui illud Psal. Dixit Dominus: Domino meo, sede a dextris meis, ita explicari posse. Quod Filius ad dexteram, id est, in equali gloria ac majestate sit. Quam equalitatem semper habuit filius ratione divinae naturæ, sed ad eam elevatus est ratione humane naturæ, post humilitatem ad mortem Crucis. Vide Bellar. in Psal. 109.

SYMBOLUM 20.

Christus positus in ruinam, resurrectionem & in signum. Luc. 2.

NON dubium est orbi Christum peperisse salutem;
Quo pacto facta est ipsa ruina salus?

(a) Ut potius culpæ lapsu graviore resurgant,

(b) Te medicam miseris dico tulisse manum.

Ponitur in signum quò vibrant tela maligni,

Ast Trias est regnum, quò tua vota feras.

(a) Greg. Nazian. (b) juxta illud: percutiam & ego sanabo. Deut. 32.

SYM-

SYMBOLUM 21.

*Tertio die nuptiae factae sunt in Cana Galilaeae. Ioan. 2. apud
S. Aug.*

Tertia lux aderat nuptiae clarissima tædis,
Clarescit Triadis, sed magis illa face.
Est aqua divinos in vini versa liquores,
Quo genitor Natum comprobat esse Deum.
Convivæ ut reliqui venit ad sponsalia Jesus;
En sumptis hominem se probat esse cibus.

*Not. Moraliter ex S. Bern. in Sent. tres species nuptiarum. Prima est reconcilia-
tionis per fidem. Secunda adoptionis per Spem. Tertia glorificationis perfecte
per charitatem, quæ est perennis SSS. Triadis visio.*

SYMB. 22. de eodem,

Et metretis ternis.

Bis ternas memorant hydrias præconia Christi,
Tres quoque metretas hydria quæque capit.
Ne dubites inter-Triadem sponsalibus-esse
(a) Inde metretarum mentio facta trium.
Testis adest oculata fides, metamorphosin istam
Acceptam Triadi terna metreta docet.

*(a) Capiebant singula metretas binas vel ternas, quia scriptura sancta, auctores & mi-
nistri prophetae, modo de Patre tantum loquuntur & Filio, ut est illud: omnia in sapien-
tia fecisti: virtus enim Dei & sapientia Christus est. Modò etiam Spiritus S. faciunt men-
tionem, juxta illud ejusdem Psalmographi: verbo Domini cali firmati sunt, & Spiritu
eris ejus omnis virtus eorum. Verbum, Dominum, & Spiritum, totam, quæ unus Deus
est, intellige Trinitatem. Ven. Bed. com. in Joan. 2.*

SYM-

SYMBOLUM 23.

Christus triduo quæsitus, inter Doctores reperitur Luc. 2. ex S.

Aug.

AD Solymas ædes venerandi Numinis ergò
Virgineam matrem legis adegit amor.
Amissum lugere monet pia cura puellum,
Quàm dolor hunc potius quætere fecit a mor.
Et benè ter geminâ Sapiencia luce reperta est:
In medio Triadis nam (a) sedet illa throno.

(a) Adest Deo, genita ante secula sapientia, dicit Hil.

SYMB. 24. de eodem.

DOCTORUM in medio latitans sapientia sedit,
Majoris puero verba loquentis erant.
Bis senos numerans Matri subducitur annos,
(a) Suadebant Matrem linquere iussa Patris.
Obtineant semper Triadis commercia primas,
Post-habita (b) patris, matris, avique domo.

(a) Christus mansit in suis parentibus in templo, ut alium in celis habere se Patrem factum ostenderet. Ex Ven. Beda. (b) Luc. 14.

SYMBOLUM 25.

Christus proficiebat sapientiâ, ætate, gratiâ. Luc. 2.

PROGRESSUS ætatis habet, quâ tempore natus;
Fine, Patris Verbum, principioquè caret. (a)
Infinita nequit sapientia crescere Verbi,
Incrementa (b) homini fas dare, nulla Deo.

Gratia.

Gratia quâ plenus capit incrementa, velut lux
Solis ab ascensu plus radiare solet.

(a) *purâ aetatis* (b) *Id Beda intelligit sic; quod specimen dederit.*

N. Quia filius a Patre procedit per modum intellectus, propterea quæ pertinent ad intellectum, ipsi appropriantur indivinis, ut verbum, sapientia, veritas.

SYMBOLUM 26.

Tribus annis, Christus triginta annorum, prædicat.

Tres Patris æterni tenet alta silentia Verbum
Annorum decades: grandius urget opus.
Plus exempla sciens, quàm quævis verba, movere,
Ante-docenda facit-quàm facienda docet.
Ut fato vicinus olor sua cantica promit,
Laxat & in laudes Filius ora Patris.

SYMBOLUM 27.

Triplex fructus seminis. Luc. 8.

Quò magis assiduo, duroquè animata labore,
Majores fructus terra subacta feret.
Altera centenos, sex denos altera fructus,
Ter denos etiam, si minùs apta, feret.
Divæ mens Monadis Triadisquè exercita cultu,
Millenos fructus hac pietate leget.

N. Frustrâ in tricesimo nunc Verbum proferet, quod fidem & Trinit. ædificat.
Sexagesimum quod operis perfectionem docet. Centesimum quod ad dexteram regni prædicat vitam æternam, Beda in hunc locum.

SYM-

SYMBOLUM 18.

Testimonium Trium Matth. 18. Deut. 19. & 17. In ore duorum vel trium testium stet omne verbum.

Ipsa fides bino nonnumquam teste vacillat,
 (a) Exemplum faciat sub Daniele fidem.
 Judicium subiit dum casta Susanna duorum,
 Quos tulerant ætas impieta squè pares.
 In fontem Daniel laxat, monstratquè supremæ
 In Triadis firmam Numine stare fidem.

S. Aug: ad illud Matth: 18. in ore duorum vel trium stet: &c. per hoc mysterium Trinitas commendata est; in qua est perpetua stabilitas veritatis; vis habere bonam causam? habeto hos testes; Patrem, & Filium, & Spiritum. S.

(a) Dan. 13. N. Quomodo accipiendum est in ore duorum vel trium stabit omne verbum? nisi quia hoc modo per mysterium Trinitas commendata est, in quâ perpetua stabilitas veritatis est. Si vis habere bonam causam habeto tres testes, Patrem & Filium & Spiritum S. Deniquè quando Susanna casta femina fidelisquè conjux duobus falsis testibus arguebatur Trinitas illi in occulto suffragabatur. Illi Trinitas de occulto unum testem Danielem excitavit, & duos convicit, Ven. Beda in Joann. 8.

SYMBOLUM 29.

Tres panes Luc 10. apud Bed. in Job 1. & alibi.

Forsitan esurie venter vacat, oraque pallent,
 Quove premas ventris murmura, panis abest.
 Nocte fores in tempesta pulsabis amici:
 Uti consilio te meliore velim.

Tres

Tres petis an panes? quæ sursum quærito, pulsa

(a) Æternæ Triadis nocte diequæ fores.

(a) Amicus ergo ad quem mediâ nocte venit, ipse Deus intelligitur. Cui in mediâ tribu-
tione supplicare, & tres panes, id est, intelligentiam Trinitatis, quâ presentis vitæ conso-
lentur labores, efflagitare debemus Ven. Beda in Luc. 10.

S. Aug: de tribus panibus Luc. 11. Cum perveneris ad tres panes; hoc est,
ad cibum & intelligentiam Trinitatis; habes & unde vivas & unde pascas; ne
timeas, ne falias; non enim ille panis finietur, sed indigentiam tuam finiet.

SYMBOLUM 30.

Triplices eunuchi. Matt. 19.

NAscuntur, fiunt eunuchi: suntq; videntes,
Qui tua non norunt vulnera fæde puer.
Istius haud omnes verbi capiuntur amore,
Sed quem flamma capit Flaminis, ille capit.
En stimulans adserta Trias (a) promissa labori,
Nulla parata polo, sint nisi parata solo.

[a] Duo sunt genera eunuchorum carnalia, tertium spirituale cui præmium promittitur, eò
quod propter Deum, cum possent esse viri, sunt eunuchi: ceteris, quibus castimonia neces-
sitas est, non voluntas, nihil omnino debetur, Ven. Beda in hunc locum.

SYMBOLUM 31.

Tres excusatores a nuptijs. Luc 14.

QUos invitatos jam cœna parata moratur,
Reppulit invitos ob tria (a) vana Trias.
Hic villam, juga quinque boum prætenderat alter,
Tertius obstricti jus sociale thori.

Huc

(70)

Huc igitur miseri, coeci, claudique venite
Ad Triadem; maneat turba vocata foris.

[a] Tria ista sunt vitia 1. Joann. 2. qua sunt tres furia mundum direxantes. Prima, id est, superbia debetur lapsus angelorum. Secunda, id est, luxuria, diluvium, Gen. 6. omnis enim caro corruerat viam suam. Tertia, id est, avaritia, orbis interitus, cum spina suffocatrices comburentur. Ita quidam vir doctus.

SYMBOLUM 32.

Ecce jam triduo sustinent me. Marc. 8. apud S. Aug.

Turma premit Christum patriâque, domoque relictis,
Deserti esuriens interiora petit.
Mentis amans epulas sic pendet ab ore docentis,
Vix opis esuriens, vix sitiensque memor.
Distulit in ternam Jesus alimenta dietam,
Cuncta facit Triadis nomine, cuncta docet.

SYMBOLUM 33.

Tria exigit imitatio Christi.

Abneget semetipsum, tollat Crucem, sequatur me. Luc. 9.

Qui-me-a-cumque sequi statuit vestigia, vitæ
Estque meæ in terris asperioris amans.
Intuitu Patris qui condidit omnia, Natum
Omnibus exutum me comitetur inops.
Haud grave sit sufferre crucem, parere vocanti,
Dat facilem sacri Flaminis aura viam.

SYM-

SYMBOLUM 34.

Tria præmia Christum diligentis

*Pater diligit eum, & ad eum veniemus, & mansionem apud eum
faciemus. Ioan. 14.*

Quisquis amore mei feruentiùs ardet, amorem
Huic Pater æternus reddet amore mei.
Illius in gremio sedem figemus, & ædem,
Pneuma sacrum, Natus, concomitansquè Pater.
Hospitio Triadem si mens exceperit hospes;
Sospes es, in terris aula vocanda Dei.

SYMBOLUM 35.

Si in tertiâ vigiliâ venerit. Luc. 12.

Admonet in vigili Christus statione manendum,
Adfore nocturni furis ad instar, ait.
Tertia quæ surgit bis senâ noctis ab horâ,
Præ reliquis meritò commemoranda fuit.
Hac horâ ad Triadem forsan sistêris, erisque
Dum minimè reris, Judicis ante fores.

Tres vigiliæ sunt tres hominis ætates, puta pueritia, Juuentus, senectus.

SYMBOLUM 36.

Ego sum Via, Veritas, & Vita. Ioan. 14. apud S. Aug.

(a) **S**um via quâ vobis sit eundum, quave, præibo,
Expers erroris, qui comes ibit, erit.

O

Ductor

(72)

Ductor ego & Doctor, vestigia nostra sequentem

Ad vitæ & veræ duco salutis iter.

Doctrinâ, exemplis, omnes virtute prævi,

Sum via sola, viæ terminus, (a) ipsa Trias.

(a) Nemo venit ad Patrem nisi per me. Joan. 14. (b) Hæc est autem vita æterna, ut te Patrem, & quem misisti Jesum Christum, cognoscant solum verum Deum. Consequenter enim & Spiritus S. intelligitur, quia Spiritus est Patris & Filij tamquam charitas substantialis & consubstantialis amborum. Ven. Bedæ Joan. 17.

SYMBOLUM 37.

Christus tres nominatim mortuos suscitavit.

CHriste salus hominum, cui subsunt omnia, morem
(a) Imperio cuius mors, phlegeton què gerit.

(b) Filia Jairi surgit, (c) Naimitidis hæres

Unicus, & (d) prodis Lazare chare foras.

Mille Deus dirâ vivos a morte reduxit,

In Triadis laudem (e) tres memorare placet.

(a) Christo tam facile fuit a morte, quam a somno excitare & ideo dicit de Lazaro: amicus noster dormit. (b) Matth. 9. (c) Luc. 7. (d) Joan. 11 (e) Per tres mortuos, intelligit Bedæ, tres mortes anime.

SYMBOLUM 38.

Christus ter lacrymatus est.

HAud risisse lego sub carnis imagine Christum,
Fudisse at lacrymas, ter memorare queam.

(a) Excidium flevit Solymæ, (b) tua Lazare quondam

Asperit lacrymis tristia busta suis.

Sed

Sed Crucis in ligno lacrymas cum sanguine fudit,
 Quò faceret, mundo pro pereunte, fatis.

(a) Luc. 13. (b) Joan. 11.

SYMBOLUM 39.

Tentator Christi tres lapides petit in panes converti, per quos intellige tres panes gratiæ.

EXime tres animo lapides (an vulnera dicam?)
 Quos precor in panes vertito, Trina Monas.

Naturæ fragili, Patris adde potentia vires,

A Verbo, sanæ postulo mentis opem.

Spiritus adde faces, torpore jacemus inertis,

Inquè tui noster quantus amore tepor!

N. Expendit secum Chryf. cur Christus sibi in deserto esurienti non fecerit panes, sicut Marc. 8. alijs esurientibus fecit? & respondet: Christus sibi homo, mihi Deus. Id est sibi debilis, egens &c. mihi omnipotens, dives &c.

SYMBOLUM 40.

Triplex tentatio Christi in deserto.

INcassum aggredieris cunctis alimenta creantem,

Delicium est cœli, non eget ille cibo.

Regna quid ostentas Regi, qui condidit orbem,

Subijcit & regnum legibus omne suis?

Numen adorandum Triadis tentator adora,

Competit hûic Monadi, gloria, cultus, honor.

SYMBOLUM 41.

Christus post tertium prædicationis annum moritur.

ANnis ter-statuit servare silentia-denis

Æterni Verbum linguaquè sancta Patris.

In Triadis tandem laxantur guttura laudes,
 Divini verbi semen ab ore fluit.
 Flex-animo mentes ad se Deus ore trahebat,
 In Crucis orator stipite major erat.

SYMBOLUM 42.

*Solvite templum hoc & in tribus diebus excitabo illud. Ioan. 2.
 apud S. Aug.*

SI lubet, hanc molem Solymi dissolvite templi,
 Me penes est terno fas reparare die.
 Si lubet hos potius diffringere corporis artus
 Restituam terno (vis mihi tanta) die.
 Solvite nunc & fræna sacro laxate furori,
 Tertia mox Triadis lux reparabit ope.

N. S. Ephrem, lib. de pœnit. ad illud Ioan. c. 2. solvite templum hoc & in tribus diebus & sic ait poterant in momento & in ictu oculi omnia fieri; sed ob mysterium Trinitatis intra triduum, hostem gratia ligavit, non quod impotens esset circa eos. (Nimirum tres dies) agere quæ oportebat, sed ut mysterium Divinitatis ostenderetur.

SYMBOLUM 43.

Triplex oratio Christi in passione.

CHriste sub horrendi memoraris tempora fati
 Plus solito ardentes ter geminasse preces.

(a) Terna fluunt in nos bona per tua vulnera **J E S U**
 Hæc rivi, pelagus tu pietatis habes.

Culpa remissa perit, reparatur gratia, tequè,
 Gloria per Triadem, sollicitante, datur.

(a) Ternarius numerus veritatis demonstrativus & confirmativus est, dicit Theophi. de oratione Christi in Matt. 26. Et Hugo: Christus in passione tertio oravit ad tria impetranda, scilicet culpa remissionem, gratia collationem, & gloriæ adeptionem.

[SYM-

SYMBOLUM 44.

Christus tertio dixit volentibus se capere: Ego sum. Ioan. 18.

Illa tenebrarum rectoris fluxerat hora,
 Quâ rapidis insons captus es agne lupis.
 Ter-geminans (a) ego sum majus tibi Numen inesse,
 Dictio ter-geminis prodit utrimquè notis.
 Nam trepidans hac voce phalanx armata furore
 Jæta velut rapido fulmine, strata solo est.

(a) Tres litteræ in unâ Syllabâ. Nota. In templis Ægyptiorum illud emblemata de Deo fuisse inscriptum refert Eugub. Ego sum; quod fuit, quod est, quodquè futurum est. Velum meum nemo unquam revelavit. Et S. Dion. de divinis nominibus cap. 5. docet Deum vocari ens, vel esse potius quàm quilibet aliud. Sicut e contra proprium nomen creaturarum est non ens vel non esse, quia qualibet res creata plus habet non entis quàm entis ait Plato in Thæsteto. Et I. Lip: in sua Epigraphe.

Humana cuncta fumus, umbra, vanitas,
 Et scenæ imago, verbo ut absolvam, Nihil.

SYMBOLUM 45.

Ter Gallus cantat, ter Petrus negat.

Petre spondidisti, Domino comes ibo per ignes,
 Carceris ad duri vincula, ad usque necem.
 Præsciis at rerum Dominus: me ter Petre ternâ
 Auditâ Galli voce negabis, ait.
 Petra dedit lacrymas ut quondam vimine tacta;
 (a) Lumina sunt Domini flumina Petre tua.

(a) Mortuus est negando quia superbè præsumpsit, revixit, quia benignè Christus respexit.
 Ex Ven. Bedâ.

SYM-

SYMBOLUM 46.

Tribus rebus offendit, iisdemquè Christum placat Maria Magdalena, scilicet osculis, oculis, capillis.

Oscula dat, fundit lacrymas, funditque capillos,
Sub pede flens agni ceu lupa capta jacet.
Ipsa capillorum laqueo se vinxerat; Agnum
Victorem vincit Magdala victa suum.

(a) Funiculis Adam traxit tribus Agnus amantem,
Redditur & Trino victima grata Deo.

(a) *Funiculis Adam, id est charitatis.*

N. Maria etiam tertio adhibuit unguenta circa corpus Jesu. vid. Luc. 7. Joan. 12. & Marc. 16. ideoquè Sacerdos etiam circum-ducit incensum in oblatione Sacrif. Missæ ex Inn. 3. lib. 11. myst. missæ cap. 57.

SYMBOLUM 47.

Tres Christi Indices. Caiphas, Herodes, Pilatus.

Rex ter adorandus, cælo terrâquè tremendus,
Ad triplicis rapitur Judicis ora reus.
Agnelli sitiunt, tygresquè lupiquè cruorem,
Mille polis cujus gutta vel una valet.
Infringunt alapas, sannas rex impius infert,
Pilatus spinas, dira flagella, necem.

SYMBOLUM 48.

Ter Christum Pilatus defendit. Luc. 23.

Pontius infontem ne perderet hostis J-E-S-U-M,
Patronum, Judex ter miseratus, agit:

Baccha-

(77)

Bacchatur, frendet, sitiens fera turba cruoris,
Terquè pari contra Marte Pilatus agit.
Si constans Ponti Crucis hac in lite fuisses,
Danda foret luctis, par tibi palma, tribus.

SYMBOLUM 49.

Christus jussu Pilati nudatur, ligatur, flagellatur.

Qui cœlos stellis, terram qui floribus ornas,
Lumine qui vestis sidera, veste cares.
Vincula qui laxas, confectos vulnere sanas,
Nudus, & obvinctus, vulnere fœdus ades.
Hęc nostri tria curat amor: mea vulnera sanat,
Vincula dissolvit, vestit honore Trias.

SYMBOLUM 50.

Christus inter duos latrones medius.

Summus & æterno Patri par natus ab ævo
In medio pecudum nascitur imus homo.
Latronum in medio tandem denascitur insons,
Et moritur, vitam vita datura reis.
Judicium Triadis medio pietasquè refulget,
Dum Triadem perdit latro, sed alter habet.

SYMBOLUM 51.

Tres linguæ principes in Cruce.

In varias unam turris Babylonica linguam
Dissecat, in Triadis tres (a) decus, orbis habet.

Plebs

(67)

Plebs Hebræa suam Crucifixi in stipite legit,
Græca suam vidit, gensquè latina suam.
Una Deo laudes Hebræa recensuit Uni,
Nunc Triadi linguis gloria danda tribus.

N. quòd hoc nomen puta JESUS Nazarenus &c. hebraicè, græcè, latinè scriptum erat, hoc est quod Apost. dicit: omnis lingua confiteatur, quia JESUS Christus in gloriâ est Dei Patris. Beda in Luc. 23. (a) hæ tres lingue præ cæteris eminebant. Hebræa propter Judæos in lege gloriantes, græca propter gentium sapientes, latina propter Romanos omnibus parè gentibus tunc imperantes velint nolint ergo Judæi, JESUS Rex Judæorum est, hoc est, imperator credentium & consentientium Deum.

SYMBOLUM 52.

Tres tituli in Cruce
JESUS, Nazarenus, Rex

Regalis titulus Jesu tibi convenit iste,
Debetur probris gloria tanta tuis.
Ista triumphalem signant cognomina pompam,
Quæquè trophæa Deus de Phlegetonte tulit,
Unde tibi Judex titulus? Trias auctor ab alto
Direxit calamum credo Pilate tuum.

SYMBOLUM 53. de eodem

Vix jam virgineâ felix hic furculus alvo
Prodierat, Bethleem gaudia prima videt.
Nazareth hunc ortum Jessæo germine florem,
Maturus fructus urbs solymæa capit.

Nem

(79)

Nempè Crucis ligno pendens velut (a) arbore fructus,
Elysijs pulsos reddidit ille locis.

(a) *Sub arbore malo suscitavi te Cant. 8. Quod nonnulli de Malo granato interpretantur, cui Crux Christi comparatur. Est enim malum-granatum symbolum charitatis.*

SYMBOLUM 54

Christus tribus horis vivus in Cruce pendet.

Fixus in horrendo Christus dum stipite pendet,
Cur tribus est mortis lucta ferenda moris?
An quia ter geminos ter denis addidit annos?
Fors horis totidem vita trahenda fuit?
Vitæ principium Triadi, mediumquè sacrantur,
Horarum numero mors celebranda pari.

SYMBOLUM 55.

*Tria in Christo Crucifixo spirant amorem. Caput inclinatum,
brachia extensa, latus apertum.*

Osculafixus amor flexis cervicibus ambit,
Amplexusquè tuos brachia tensa petunt.
Quò fugias peccator habes securus asylum;
Cuspide transfixum cor morientis hiat.
In Cruce ter-geminum quidni spiraret amorem?
Spiritus, a Nato cum Patre manat Amor.

SYMBOLUM 56.

Tres Mariæ in monte Calvariaæ flentes

Triste Mariamar e est, non sufficit una, Mariæ
Tres plangunt, fiat Cruxquòd amara nimis.

P

Mens

Mens tua merfa jacet velut undis obruta J E S U,
 Tempeftas artus merferat alta tuos.
 Verbaquè deficiunt Verbo, vox faucibus hæret:
 Placasti Triadem voce, Cruore, Cruce.

SYMBOLUM 57.

Tribus horis tenebræ factæ sunt sub mortem Christi.

Grande tenebrarum lucem chaos abstulit orbi,
 Sol it ad occasum, luminis auctor obit.
 Lumina tunc mundi ceu lurida, squallida luctu
 Plangebant Dominum veste decente suum.
 Machina trina tremit, tribus horis obstupet, horret
 Criminis expertem morte perire Deum.

SYMBOLUM 58.

Tria mira in eclipfi sub mortem Christi.

1. Plenilunium, quo non potest naturaliter sol eclipfari. 2.
 Quòd luna ab oriente solem subintraret cum hoc fieri debent
 ab occidente. 3. Quòd eadè viâ rediret relinquens reiectam
 illam solis partem quam ultimo texerat, cum deberet opposi-
 tum fieri. C. Ians. in Evang.

L Una Creatoris fato lugubris, ab ortu
 Se(mirum)fratri subdit amara foror.
 Ecce die medio plenis volat integra velis,
 Transversoquè subit tramite solis iter.
 Sic offuscato tribus horis sole, recessit,
 Nempè parentarat filia mæsta patri.

SYM-

SYMBOLUM 59.

Christus tribus diebus in sepulchro.

(a) **H**Oste triumphato plutonia regna tremendus
 Ingreditur, vinctos laxet ut inde patres.

Cerberus horrescens triplici prius ore timendus,

Cogitur æterno subdere colla iugo.

Tertia lux oritur, procerum stipante caterva

Christus ovat, patres restituitquè Patri.

(a) id est morte, fort. ori morte, devictâ ut ait Isid. Pelus. lib. 2. Epist. 112.

N. Prima dies passio Salvatoris est. Secunda quâ descendit ad infernum.
 Tertia autem resurrectionis dies est. Tres etiam dies non incongruè possu-
 mus dicere Patrem & Filium & Spiritum Sanctum. Et hi tres unus dies. Ita
 S. Aug. serm. 90. de temp. aliàs tom. 10. fol. 192. Alij intelligunt per tres
 dies. 1. quo Filius ab æterno a Patre genitus. 2. quo in tempore natus. 3.
 quo e sepulchro resurrexit: sic enim explicant triduum quo Jonas in ventre
 ceti.

SYMBOLUM 60.

*Christus a resurrectione apparet tribus mulieribus habentibus
 tres pixides.*

TRes abeunt matres (a) stimulo pietatis, opisquè,
 Intrepidè tumulum, nocte silente, petunt.

Perfusæ lacrymis veterem testantur amorem,

Nec tenebræ, faxi nec remoratur onus.

Omnia vincit amor, se Christus amantibus offert,

Symbola dum Triadis tres, tria vasa gerunt.

(a) Per tres mulieres intellige; quòd mente, linguâ, manu Caritas sit exercenda. Vi-
 de Bernardum de resurr. Dom. Serm. 2.

SYMBOLUM 61.

Christus rediivous ter pacem discipulis precatur.

Victor Christe redux & debellator averni,
Nuntius optatæ pacis & auctor ades.
Nempè triplex pax est; hostis victoria triplex;
Quæ nimium diro funere parta tuo.

(a) Internam pacem des, (b) externamquè precamur,
(c) Æternâ o Tri-monas da quoque pace frui.

(a) Id est pax hominis apud se, vel quieta conscientia. (b) Pax hominum inter se (c) pax hominis cum Deo, vel pax Christi quæ finem temporis non habet, ipsa est enim omnis actionis nostræ perfectio. Propter hanc credimus, & speramus, & ejus amore, quantum donat, accendimur; propter hanc omnem tribulationem fortiter toleramus, ut in eâ feliciter sine tribulatione regnemus. Vera pax unitatem facit, quoniam qui adheret Deo, unus Spiritus est. S. Aug. sent. 369. & alibi: quoniam qui in eâ non fuerit, puta pace, abdicatur a Patre, exheredatur a Filio, nihilominus alienus efficitur a Spiritu Sancto. Serm. 57. de verbis Dom.

SYMBOLUM 62.

Christus ter dicit Petro: Simon Ioannis diligis me? Ioan. 21.

Commissurus oves Petro Saluator, & agnos,
Quos ad cælorum pascua pastor agat,

(a) Ter percunctatur; quia trina negatio Petrum:
Fecerat admissi criminis antè reum.

Pastor amore flagret, reliquis inspiret amorem,
Si cupit ad Triados ducere prata gregem.

(a) Redditur negationi trina, trina confessio, ne minus: amoris lingua serviat, quàm timori, & plus vocis elicuisse videatur mors imminens, quàm vita præsens. Sic amoris officium pascere dominicum gregem, si fuit timoris indicium negare pastorem Beda. Et alibi: sive ut B. Amb. tertio repetita figura operationem Trinitatis expressit. Et ideo in mysterijs trina interrogatio defertur, & confirmatio trina celebratur, nec potest quis nisi trinâ confessione

piur-

purgari. Uide & ipse Petrus tertio interrogatur utrum diligat Dominum, ut tria responsione vincula, que Dominum negando ligavit, absolueret. Ita in Act. Apost. cap. 10.

SYMBOLUM 63.

Tres e terris assumpti, sub mari si rem reversuri.

(a) **E**lias rapitur curru, transfertur & Enoch;
Christus in empyreos se levat ipse polos.

Judicis adventum, mundi fatale præbunt
Excidium, ac rapidas, per maris alta, faces.

O Trias! Exactum sistemur ut ante tribunal

Ne referam culpis debita jura meis.

(a) *Elias raptus, Enoch translatus, Dominus noster JESUS Christus se seipso levat. S. Bern.*

Nota. In fine mundi redibunt Enoch & Elias ut Anti-Christo se opponant per conciones, &c. martyrio Jerosolymis afficientur, corporaq; infepulta jacebunt, sed post tres dies resurgent & spectante populo ad cælum ascendent. S. Aug. lib. 20. civit. cap. 29. & passim comment: in Gen. 5. & Apoc. 11.

SYMBOLUM 64.

Spiritus S. hora diei tertia mittitur.

Semper amant castæ quia candida testata columbæ,
Candida divinus corda Columbus amat.

Habitur æthereis ternâ qui sedibus horâ,

Ob meritum Nati, Patris ab arce venit.

Pacis oliva venit, divini nexus amoris,

Ad Triadis, mentes, gaudia, flamen (a) agit.

(a) *Idem Spiritus S. qui Jois. 2. in baptismo Christi sub specie candida columbe, animas purificans apparuit, ipso die Pentecostes sub specie venti vehementis, ad bonum impellens, & linguarum ignitarum amore sui corda inflammans in Apostolos delapsus est.*

SYM

SYMBOLUM 65.

Tria millia, quæ S. Petrus convertit. Act. 2. & tres actus pietatis, quibus conservat.

Quæ lucratus erat Triadi (a) tria millia Princeps
 Petrus, in officio per tria fræna, tenet.
 Pavit Apostolico Pastor sermone fideles,
 Jugiter & vivo pane refecit oves.
 Ad lamenta precesquæ monet, crimenquæ piare
 Consultit, & Trino thura sacrare Deo.

(a) Ubi primum Ecclesie celebratum est baptisma, dispensatorie pietas divina ad confessionem S. Trinit. parcm numerum collegit animarum. Eccl. in Act. Apost. cap. 2.

SYMBOLUM 66.

Saulus triduo non videt, nec manducat, nec bibit. Act. 9. apud S. Aug.

SAule minas, dirasquæ neces, & fulmina spiras,
 Ac toto, incassum toxica, corde, vomis.
 Continuo sternendus humi es, caligine merso
 Trina tibi sitis est, trina ferenda fames.
 Sis leo, terna fames cicuratquæ, domatquæ leones,
 Sis Lupus, aut Agnum te facit alma Trias.

SYMBOLUM 67.

Ter dictum Petro: macta & manduca. Act. 10.

TRina Monas celso dimisit ab æthere faccum,
 Immundi pecoris qui grege plenus erat.
 (a) Ter Deus ingeminat, posito discrimine tolle,
 Macte animo macta, cæde, ede Petre, feras.

Hæc

Hæc, prius immundas, signant animalia, gentes,
Purgatæ Triadis fonte, piamen habent.

(a) Hoc factum est ter, quia per quatuor partes orbis terrarum, mysterium S. Trinit. a
12. Apostolis prædicandum erat. Beda. Et iterum: animalia illa, omnes gentes sunt,
erroribus immunda, sed trinâ submersione, id est, mysterio Trinitatis in baptismo mun-
data qua hominis imaginem referentes bestiarum & Serpentium sumpsere figuras.

SYMBOLUM 68.

S. Paulus ter virgis cæditur, semel lapidatur, ter ingeminat
nomen Iesu dum moritur (ut quidam referunt).

GRando semel lapidum petijt te terquè flagella,
Quæ Monadi & Triadi grata fuisse putem.

Si te Romanum dixisses Paule politem,

Cedere te virgis aula nec ausa foret.

Nomine dum Triados tandem caput obijcis ensi,

Ter JESUM moriens ingeminasse ferunt. (a)

(a) Ad hac in morte Pauli tres milites apparitores convertuntur puta Longinus, Ace-
stus, Megistus. Item caput Pauli resectum, tres quasi saltus in terrâ dedit, & quoli-
bet saltu fontem elicit. Unum lactei, alios alterius saporis. Unde hic locus celeberrim-
us Romæ trium fontium, peregrinorum concursu visitur, ut mihi relatum est.

SYMBOLUM 69.

S. Paulus ad tertium Cælum rapitur, quod S. Aug. epist. 112.
cap. 3. Tom. 2. cum Anselmo, D. Tho. 2. 2. q. 175. art. 5.
intelligunt de loco Beatorum, ubi divinam essentiam vidisset
ut putatur.

PAule Dei fidos paulò rapis antè clientes,
In fontis populi qui populat or eras.

Ad ternum (Triadis forsân) raptaris olympum,

Aërium supra si dereumquè polum.

Ster-

Sterneris, erigeris, factus modò cæcus, in alto
Empyreoquè vides quanta stupenda polo?

Nota. Juxta Bern. tres cali sunt tres Personæ S. Trinitatis. Item tres virtutes & dotes, quibus ad eas, & ad gratiæ, ac gloriæ culmen ascendimus, scilicet humilitas, charitas, & perfecta unio. Nam inquit, quos verbo & exemplo priùs Filius humiliaverit, super quos deinde Spiritus S. charitatem effudit, hos tandem in gloriâ Pater recipit. &c. Et post pauca: putasne hos gradus Paulus non transierit qui ad tertium cælum raptus?

SYMB. 70. de eodem.

Dignus ad alta rari Divûm subsellia Paulus,
Tergeminos scribit se penetrasse polos,
Quæ videt in primo, forsan, cæloquè secundo
Oblectent animum, non tamen illa beant.
Astronomi certent de pluribus ordine cælis,
Ardet inesse polo mens, ubi visa Trias.

SYMBOLUM 71.

S. Paulus Ephesi loquebatur per tres menses. Act. 19.

Tres Ephesi menses turbas instando docebat,
Quas facris, Triados nomine, tingat aquis.
Pars credit, durâ pars altera fronte resistit,
Pars sequitur Belial, pars sequiturquè Deum.
Quas reprobis, bone Pastor, oves divellis ab hædis,
Spe, fide, amore auctas, ad meliora præis.

SYMBOLUM 72.

Ter naufragium fecit. 2. Cor. 11

PAule ter, immensi post tot discrimina mundi
Jactatus, tumidis es propè sorptus aquis.

Jam.

Jamquè ferebaris ter piscibus esca futurus,
 Suffocaturas jam bibiturus aquas:
 Cum Trias occurrens extrema pericula passo;
 Ter voluit laudi Te superesse suæ.

SYMBOLUM 73.

Ter Dominum rogavi. 2. Cor. 12.

A Ngor utrimquè; caro trahit huc, mens inde repellens
 Nititur in carnem: quanta duella fero?

(a) Carnis agor stimulis: ah! ab hospite sicut ab hoste
 Vim patior, contrà, mens meliora petit.

(b) Ter Triadem oravi; passus sum terquè repulsam,

(c) Mequè repellendo pellit ad alta Deus.

(a) S. Aug. conc. 2. in psal. 58. quòd verò additur ab alijs id ortum esse ex familiaritate virginis S. Ibecla a Paulo baptizata, falsum est. (b) Ter, id est, sæpè & frequenter: ternarius enim symbolum est multitudinis & universitatis. (c) Causa datur, ob quam Paulus repulsam passus est, a S. Aug. in psal. 130: sicut ager, cum ei applicatur pharmacum molestum & ardens, rogat medicum, ut illud auferat, medicus autem egrotum consolatur ad patientiam, qui novit, quàm utile sit quod apposuit; pari modo egit Deus hic cum Paulo.

SYMBOLUM 74.

S. Paulus dicit, tres Apostolos, Petrum, Iacobum, & Iohannem, velut ecclesiæ columnas, dedisse sibi dexteras societatis.
Gal. 2.

T Res phlegetontæo revocandis gentibus antro,
 Testaris focias Paule dedisse (a) manus.

Indivisa Trias fidei tres esse columnas,
 Ac indivisam vult simul esse basim.

Q

Una

Ux a basis manet alta Trias tribus hisce columnis ;
Supremique vices verticis ipsa subit.

(a) Quod in dogmate S. Trinitatis, & aliorum fidei mysteriorum futuri essent concordia
& associati. Comment. communiter.

SYMBOLUM 75.

Ego plantavi, Apollo rigavit, Deus autem incrementum dedit,
qui autem plantat & qui rigat unum sunt. &c. 1. Cor. 3.

Sementem mandare solo, conspergere, fulcos
Scindere sit munus gnave colone tuum.

Sit natura tuum jacto de femine fructus

Sive minore gradu, reddere, sive pari.

Larga Trias facit arva bonis uberrima, quantos

Hac, fidei fructus corda, colente, ferent?

Nota. Dei agricultura homines sunt. 1. Cor. 3. Deus Pater plantat, cre-
ando, Deus Filius rigat, sanguinem effundendo, Deus Spiritus dat incre-
mentum, dono gratiæ suæ.

SYMBOLUM 76.

Nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis aseen-
dit, quæ Deus præparavit ijs qui diligunt illum. 1. Cor. 2.

Quæ maneat summx Deitatis amore flagrantes
Gloria, fas nulli scire, videre, loqui.

Quis superum cantus, quæ sit symphonia cælo;

Musica terrigenas ista beata latet.

Exuperant sensus, transcendunt mentis acumen

Cultori Triadis festa parata polo.

Putas quid est, quod oculus non vidit? &c. definitum est per prophetam:
ero illorum Deus, & ipsi erunt mihi plebs. Quære aliud, si inveniis meli-
us. Ven. Beda.

SYMBOLUM 77.

Spectaculum facti sumus Deo, Angelis, & hominibus. 1. Cor. 4.

Spectandi pugiles durâ luctantur arenâ,
 In dubio, certant viribus, orbe viri.
 Athletas homines dicam, terramquè theatrum,
 Certat ubi noster cum phlegetonte labor.
 Cælituum genij spectant, hominesquè, Deusquè,
 (a) Victori palmam quis dabit? una Trias.

(a) *Lege infra symbolum 83.*

Moral. docet hinc S. Chryf. hom. 17. in Epist. ad Rom. nos fugere debere ophthalmuliam, id est, oculorum humanorum servitutem sed in oculos Dei nostros debere conijcere. Duo sunt theatra. Alterum amplissimum, in quo Rex regum, hoc est, Deus, nobilissimis Angelis supatus ad spectandum sedet. Alterum angustissimum, ubi ethyopes pauci, rerum ignari stant, id est, homines, Magnæ est igitur insaniam illud repudiare, & huic inservire. Ita ille.

SYMBOLUM 78.

Ego tertio paratus sum ad vos venire. 2. Cor. 12.

Intumidam Paulus quo fervet amore Corinthum,
 (a) Emicat obscuris, clariùs igne, libris.
 Ter conatus eras invisere, semper amare
 Promptus, ab hac quamquam Tu redamere minùs.
 Dum toleratorum scopus est Trias alma laborum,
 Ipsa tui, merces, meta laboris, erit.

(a) *Verf. 15 hoc cap. Nota. Corinthij abundabant opibus, & ideo fastuosi erant.*

SYMBOLUM 79.

Tria Epitheta vera Charitatis. 1. Tim. 1.

CRedite Christiades, verus quo pectora fervent.
 E cordis puro fonte resultat, amor ;
 Nec mundi immundi, nec sint contagia carnis
 Nec tua spurce puer tela Cupido gerat ;
 Nec sit ficta fides, sit mens tibi conscia recti,
 Hic summæ Monadi perplacet unus amor.

SYMBOLUM 80.

Tria una. ad Eph. 4.

Unus Deus, una Fides, unum Baptisma. In hunc locum S. Chryf. aliàs tom. 4. pag. 955. Unus Deus, una fides, unum Baptisma. Ecce spes fidei. Unus Deus & Pater omnium, qui super omnes, & intelligitur Deus. Pater, & per omnia, intelligitur Filius, & in omnibus, scilicet, spiritus S. Ita quoque Hieron.

UNicus in solio Rex, sol ut solus in astris,
 (a)Unicus in cœlis est Deus, una Trias,
 Quæ canitur fidibus, chordis e corde sonoris
 Una viget toto floret & orbe fides.
 Securo in portu sisti mens æstuat? una
 Munda sacri fontis provehat Unda ratem.

(a) Attalus Martyr a tyranno per contemptum rogatus quod nomen Deus noster haberet Respondit: qui plures sunt, nominibus discernuntur; qui autem unus est, non indiget nomine; Euf. lib. 6. Hist. cap. 3.

SYMBOLUM 81.

In nomine Jesu omne genu flectatur; caelestium, terrestrium, & infernorum. Philip. 2.

INter adorando curvetur nomine **J E S U**
 Omne vel Aligerum, Terrigenumve genu.
 Plaudite Terricolæ, quibus orci vincla refringit,
 Orcicolæ credunt, cumquæ tremore, colunt.

O Trias ! hoc cunctis sit amori, sitquæ saluti

(a) A Te, nomen, Jo. ! quod super omne, datum.

(a) Cur nomen **J E S U S** magis soleamus honorare, quàm nomen **Deus**? quia **Deus** significat Deum, quæ Dominus & Creator est, **J E S U S** significat Deum, seu suppositum divinum, quæ Salvator & Redemptor est; nihil autem nasci profuit nisi redimi protuisset, canit ecclesia in benedictione cerei paschalis. Ex S. Greg. in pastor. Et ideo etiam nomen **J E S U S** in vanum sumere, majus peccatum est. vide de hoc Abul. eruditè scribentem in Exod 20. q. 7.

N. 2. Christi sunt præcipua tria nomina. Emanuël, Christus, **J E S U S**. Emanuël, est idem, quod nobiscum **Deus**, id est, **Deus** cum naturâ nostrâ humanâ, quod est in Christo. Christus, est nomen signans Regem, Sacerdotem, prophetam. **J E S U S** est idem, quod Messias, Salvator. Nullum autem ex ipsis ita proprium ac personale est Verbo Incarnato, ac nomen **J E S U S**. Vide Abul. in Matt. 1. q. 60.

(a) Quærit Abul. quare majoris reverentia sit nomen **J E S U S**, quàm nomen **Deus**, & respondet primo loco penult. cit. quia sic in privilegium datum est a totâ S. Trinit. lege etiam quæ diximus de hoc alibi : p. 26.

SYMBOLUM 82.

Sobriè, justè, piè vivendum. Tit. 2.

ARs benè vivendi, quâ vita perennis aditur,
 Paulino verbis manat ab ore tribus.

Justitiæ leges cum sobrietate teneto,

(a) Vive alijs justè, sobrius esto tibi.

Tertia

Tertia vox sacrandæ Deo, cœloquè ferenda,
Vive piè Triadi, præmia trina dabit.

(a) Ex S. Bern. serm. 11. inter parvos, ubi ait: vivamus sobriè erga nos, justè erga proximum, piè erga Deum.

Nota. Ex verbis hujus loci ad Tit. 2. scilicet: apparuit enim gratia Dei Salvatoris nostri omnibus erudiens nos, ut abnegantes impietatem, sobriè & justè, & piè vivamus expectantes adventum gloriæ magni Dei & Salvatoris JESU Christi &c. Probant Commentatores contra veteres & novos Arianos, JESUM Christum esse verum, magnumquè Deum.

SYMBOLUM 83.

Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi. 2.

Tim. 4,

Quis memoret Pauli seriem sine fine laborum?
Parta, cui duro Marte, corona datur.

(a) Ac velut in stadio quoties attingere metam
Contigit; & laurum præripuisse alijs?

More fidem servantis hero, constanter amavit
Aspera pro Triados plurima ferre fide.

(a) Fit hic allusio vel ad agones olympicos in quibus luctando, pugnandoque: vel ad stadium, in quo currendo, certabatur: ubi victores bravys & coronis a brabeutâ donabantur. Talis agon vel stadium erat vita Pauli: bravium, gloria cœlestis, seu visio SSS. Trinit. Brabeuta seu præses certaminis; SSS. Trias.

SYMBOLUM 84.

In ipso vivimus, movemur & sumus. Act. 17

Nec vitam dedimus nobis, nec traximus esse,
Immotæ Triados motus ab ente venit.
Piscis in oceano, movet ales in aëre pennas,
Sed vitæ & motûs unica causa Trias.

Quil-

Quisquè Deo vitam, motumquè adscribe Tri-uni,
Quo sine nec spires, nec movearis homo.

*In Patre sumus, in Filio vivimus, in Spiritu S. movemur & proficimus, inquit Cy-
prius, Sermon. 1. de Baptismo Christi.*

SYMBOLUM 86.

*Tres sunt qui testimonium dant in terrâ: Spiritus, Aqua, San-
guis. 1. Ioan. 5.*

Spiritus in terris, sacrum baptisma, cruorquè,
Tres Triadis faciunt, ore tacente, fidem.
Ille columbinâ, linguæve, ignisve figurâ,
Martyrij sanguis, fontis & unda sacri.

Spiritus, unda, cruor, Christi de corpore manant,
Testanturquè (a) hominis cum Deitate fidem.

*(a) Sanctiss. Trinitati per Christum hominem omnis honor defertur. S. Aug. lib. 3. con-
tra Maxim.*

SYMBOLUM 87.

Triples radix peccati.

*Omne quod est in mundo, aut concupiscentia carnis est, aut con-
cupiscentia oculorum, aut superbia vitæ. 1. Ioan. 2.*

Quæ tria mundus habet, vel amat, vel jactat, & ambit,
Si benè dispicias, omnia despicias.

Te vel opes facient inopem, sunt mellea fella,

Est onus omnis honos, est & amarus amor.

(a) Prototypi mens nostra capax; huc dirige vota;

Hinc, honor omnis, opes, delicixquè fluunt,

(a) Id est, imaginis Dei, tum naturalis, tum supernaturalis, de quâ suprâ symb. 84.

SYM-

S Y M B. 87. de eodem.

Prospice, si sapias, quo sis homo fine creatus,
 Ad mala tam pronæ pone capistra gulæ.
 Vos, pudor! abreptos a mentis origine, sensus,
 Et Caro, vel vitæ Fastus ad ima rapit.
 Omnia, quæ cupitis, non sunt nisi somnia vana,
 Unius Triadis corda cupido trahat.

Moraliter, nota ex S. Bern. serm. 1. in octavâ paschatis. Omne quod est in mundo, est concupiscentia carnis, oculorum, & ambitio sæculi; hæ sunt 3. turmæ, quas fecerunt Chaldæi. Sed memini quoque S. Iacob tres turmas fecisse, cum timeret a facie Esau, rediens e Mesopotamiâ. Et nobis ergo adversus triplex genus tentationis triplici opus est munimento. Vt carnis concupiscentia sanguine ./. mortificatione superetur, est enim & martyrij genus, & quædam sanguinis effusio, quotidiana corporis afflictio; oculorum concupiscentia superetur studio compunctionis, assiduitate lacrymarum, quæ est aqua; ambitionis vanitatem spiritus charitatis excludat. Et hi tres unum sunt: quolibet namque deficiente ex his tribus, cætera adesse non præsumas: & qui tale testimoniû dabit in terrâ, merebitur & habere in cælo, ita ut Pater suscipiat tanquam Filium, & hæredem, Filius asciscat tanquam co-hæredem, Spiritus S. adhærentem Deo, unum Spiritum faciat esse cum eo, ita Bern.

SYMBOLUM 88.

Regnum Dei, est iustitia, pax & gaudium in Spiritu S. Rom. 14.

Iustitia est summi leges implere parentis,
Regnare est, tanto subdere colla Patri.

Hinc animi pax prona sequi, quâ subdita menti

Fit caro, mens Trino subiacet ipsa Deo

Pneumatis hinc flatu primæva repotia captat,

Et vitæ, (a) fructus labe carentis, habet.

(a) Id est, fructus in statu innocentia originalis delibatos, ut scilicet appetitus rationi, ratio Deo, in omnibus subderetur, quæ erat summa pax & gratia hominis. Hinc Apost. Eph 4. renouamini spiritu mentis vestra, induite novum hominem, qui secundum Deum, id est, ad Dei exemplar, creatus est in iustitiâ & sanctitate, & hoc est regnum Dei, in hac vitâ inchoative, postea in cælis perfecte

SYMBOLUM 89.

Quod addi posset symbolis evidenter probantibus.

Veri Adoratores adorent Patrem in Spiritu & Veritate. Ioan.

4. super quod Innoc. III. lib. 3. Myst. Missæ cap. 8. qui

Deum, inquit, satagit adorare veraciter, Patrem adorat in Spiritu S. & Veritate, id est, in Filio quia Pater essentialiter est in Filio, & Filius naturaliter est in Patre, Spiritus S. substantialiter est in utroque.

Numen adorandi, modicâ velut in nuce nobis

Illius a summo Numine, summa datur,

Verus Adorator colat in sp. iramine Patrem,

Mentis & in Partu laudet Utriquè parentem.

Sint tua, dispicias, conformia vota saluti,

Non deerunt precibus congrua dona tuis.

Hæc sunt quæ de Scripturâ collegimus, plura invenire poterit, qui magis operose eam persequi sua solertia voluerit.